

DOCUMENT RESUME

ED 401 729

FL 024 217

AUTHOR Tumsorn, Maneewan; Chansiriyotin, Supaporn
TITLE Northern-Central Thai Dictionary. Revised Edition.
INSTITUTION Peace Corps (Thailand).
PUB DATE 86
NOTE 53p.
PUB TYPE Reference Materials -
Vocabularies/Classifications/Dictionaries (134)
LANGUAGE Thai; English

EDRS PRICE MF01/PC03 Plus Postage.
DESCRIPTORS Alphabets; Definitions; Foreign Countries; Language
Patterns; *Language Variation; *Regional Dialects;
*Second Languages; *Thai; *Uncommonly Taught
Languages; *Vocabulary; Volunteer Training
IDENTIFIERS *Peace Corps; Thailand

ABSTRACT

The dictionary for the Northern-Central variety of Thai is designed as a reference for use by Peace Corps volunteers assigned to northern Thailand. An introductory section gives an overview of the dictionary's content and design and of the use of the Central Thai alphabet (the old Northern alphabet is rarely used). Most of the words included are functional vocabulary. Each entry includes the Thai word, an English translation, and the usage illustrated in a sample sentence written in Central Thai script. (MSE)

* Reproductions supplied by EDRS are the best that can be made *
* from the original document. *

ED 401 729

PEACE CORPS/THAILAND NORTHERN-CENTRAL THAI DICTIONARY

REVISED EDITION

PREPARED BY

U.S. DEPARTMENT OF EDUCATION
Office of Educational Research and Improvement
EDUCATIONAL RESOURCES INFORMATION
CENTER (ERIC)

This document has been reproduced as
received from the person or organization
originating it.

Minor changes have been made to
improve reproduction quality.

• Points of view or opinions stated in this
document do not necessarily represent
official OERI position or policy.

MANEEWAN TUMSORN

SUPAPORN CHANSIRIYOTIN

2

BEST COPY AVAILABLE

FL024217

INTRODUCTION

This Northern Thai dictionary is a revised edition of the "Central - Northern Thai Dictionary" developed in 1981. The revision was based on the feedback we received from the Peace Corps volunteers who used the first edition.

Both format and content of the first edition have been changed: for one thing, the script is larger. An English column has been added and each entry starts with Northern Thai instead of Central Thai. So, on each page, there are four columns: the Northern Thai word, the Central Thai equivalent, the English equivalent, and sample usages.

In the first edition, the words were based almost entirely on words from the Silent Way charts. In the revised edition, those Northern Thai words which have the same sounds and meaning as Central Thai words have not been included. In addition, some nouns and other high frequency words have been added. The most common words are marked with two asterisks "**". Many of these words carry meaning in a sentence, such as "who", "why" and "or". The next most commonly used group of words are marked with one asterisk "*" . Those words may be sufficient for many PCV's working and living in situations where people speak mainly Central Thai. Those words without an asterisk include many nouns, verbs, adjectives and adverbs used for specific ideas, such as the words for "market", "sour", etc. The last grouping of words are less-used and printed in the example sentences without any translation. You may ask your friends or tutor to help explain these words to you.

These new words came from several different sources. One source was an article called, "An Introduction to the Study of Spoken Northern Thai", by Hope Purnell and Sukantha. It explains the similarities and differences between Central and Northern Thai, usage in different social situations, and methods and resources for learning Northern Thai. Other words are from the Peace Corps' Basic Reading Preview. The writers also used their own judgement as to additional high frequency words used in everyday conversation.

The writers were aware that there are variations from province to province. It is the purpose of this edition to cover some of these variations so that this dictionary will be more applicable to users in different provinces. However, it is recommended that you study this dictionary with a friend or tutor especially on how a certain word is used in different sentences with different meanings, along with its pronunciation.

Since the old Northern alphabet is rarely used now, the Central Thai alphabet and tone rules have been used to represent Northern Thai sounds. Tone markers are used in some words for which there is no precedent in Central Thai in order to represent the tones in this dialect. For example: ฮึ๊ (to represent high-high tones) and หึ๊ (to represent rising-rising tones).

This dictionary would not have been possible without the help of many people. We would like to thank the following people for writing, editing, proofreading and offering suggestions:

Aj. Nisa	Attanandana	Aj. Maneewan Tumsorn
Aj. Supaporn	Chansiriyothin	Robert Vryheid
Phanarai	Hoyeephur	Aj. Amphon Sayoopua
Aj. Uthai	Kaewkhan	Peter Coombs
Michael	Honegger	

We hope that this improved second edition of the Northern Dictionary helps you learn the Northern dialect. And we would appreciate any suggestions or feedback for further improvements to this dictionary.

May 27, 1986
Training Office
Peace Corps/Thailand

สารบัญ

	หน้า
ก.....	1
ข.....	6
ค.....	8
ง.....	9
จ.....	9
ช.....	12
ญ.....	13
ด.....	15
ต.....	16
ถ.....	23
ท.....	24
น.....	24
บ.....	25
ป.....	27
ผ.....	32
ฝ.....	33
พ.....	34
ฟ.....	34
ม.....	35
ย.....	37
ล.....	37
ว.....	39
ส.....	40
ห.....	43
อ.....	45
ฮ.....	47

กะ	หรือ, รึ	or	วันนี้หะอยู่ที่สำนักงานกะอยู่บ้าน ไต่กินแกงโธ๊ะกะวลาบจีน
กะหา syn เบิ่ง	เพิ่ง -	just, just now	เป็นกะหาอยู่เมืองไทยได้เจ็ดเดือน ผมกะหาได้ฮับจัดหมายจากเบื่อน
กึดต้อง	อิม	to be full	กินเข้านักกะเลยกึดต้อง
กัน	1. กัน	together with	ช่วยกันญะก้านกำเจ้า ไปกินเข้าตวยกันบ่อดับ
	2. บ่อกัน	to prevent	หยุดรถชินกันโลกนาหือโ กินยาแพนชิตักันใช้มาเลเซีย
กั๊	คับ	to be tight	ข้าเจ้าตัยขึ้นเลื้อจันบ่กั๊มด
กั๊, กะ	กั๊, กะ	with, and	หะไปกรุงเทพฯกั๊ไผ
กั๊ไฟ	ไม่ขีดไฟ	match	ขอฮิมกั๊ไฟกำคับ ขอซื้อกั๊ไฟจิมเจ้า
กลัว	กลัว	to be afraid to fear	กลัวบ่มีงบประมาณ กลัวบ่มีเวลาบ่อ
กา, ก๊ะ ...	หรือ, รึ	a particle used at the end of a sentence to indicate a question	วันนี้บ่ญะก้านกาคับ บ่ไปแฉ่วงเทพกาเจ้า เป็นหะเจือก๊ะ
ก่า, ก๊ะ ...	ซี, ลี	a particle denoting definiteness or emphasis	ก่อนว่าไคได้ก๊ะเอาไปก๊ะ ไปตวยกันก่า หะไปญะก๊ะ เป็นบ่ลั้งไปบูนละก่า เป็นเป็นคนก่า ละอ่อนคนนีใจก่าขนาด
ก่า	1. กล้า	to be brave	วันนี้เอาก่าพักมาแจก ไปลิกก่าเข้าต๊านา
	2. พันธุ์พืช	breed	
	3. ราคา	cost	ก่าเตี่ยวตัวนี้สองล้อยขาวห้าบาท หนังสือเล่มนี้มีก่าหกสิบบาท
	4. คุณค่า	value	เป็นเป็นคนมีก่า แม่ญิงคนนีบ่มีก่า
	5. เฉพาะ	especially	ผมมักก่าบ่ะหนุน

คำ คำ...คำอื่น คำ...คำอื่น	just, just only	ไม่มีเหลือมี <u>ก็</u> เดียว ไปได้บอกอะไร <u>ก็</u> หมด ผม <u>ก็</u> กิน <u>ก็</u> ลาบ <u>ก็</u> ได้อีก
คำ คำ	มั้ง	a particle used at the end of a sentence to indicate a sense of uncertainty	แน่นอน <u>ก็</u> ใจ <u>ก็</u> ไป <u>ก็</u>
คำ คำ	แพ้ 1. กลาง 2. คลี่, กาง	to lost, to be defeated middle to spread	ฟุตบอล <u>ก็</u> ชนะฟุตบอลสิงคโปร์ ไผ่ <u>ก็</u> อยู่ <u>ก็</u> ห้อง ฝน <u>ก็</u> แล้ว <u>ก็</u> จ้อง <u>ก็</u> จ้อง
คำ คำ	1. การ 2. งาน	bound element placed before noun or active verbs to form a noun work	<u>ก็</u> เงิน <u>ก็</u> เดี๋ยว <u>ก็</u> ไป <u>ก็</u> ดี <u>ก็</u> ได้อีก ศูนย์ <u>ก็</u> ศึกษา <u>ก็</u> ออก <u>ก็</u> โฮง <u>ก็</u> เฮียน <u>ก็</u> ไป <u>ก็</u> ต่าง <u>ก็</u> ได้อีก
คำ คำ	ตลาด เบื่อ, น่าเบื่อ	market to be bored, to be boring	มี <u>ก็</u> อะ <u>ก็</u> หึง <u>ก็</u> หือ <u>ก็</u> หือ <u>ก็</u> หือ <u>ก็</u> หือ <u>ก็</u> เทศ <u>ก็</u> บาล <u>ก็</u> ไป <u>ก็</u> ต่าง <u>ก็</u> ได้อีก <u>ก็</u> น้ำ <u>ก็</u> พิก <u>ก็</u> แต่ <u>ก็</u> <u>ก็</u> ขนาด <u>ก็</u> ดี <u>ก็</u>
คำ	1. ผ่าน 2. เปลี่ยน	to pass to become	หัน <u>ก็</u> เป็น <u>ก็</u> อย่าง <u>ก็</u> กาด <u>ก็</u> ไป <u>ก็</u> ตะ <u>ก็</u> กั <u>ก็</u> นี้ เดียว <u>ก็</u> หน้า <u>ก็</u> ผม <u>ก็</u> ไป คุณ <u>ก็</u> ใจ <u>ก็</u> เป็น <u>ก็</u> คน <u>ก็</u> ซี้ <u>ก็</u> เหล่า <u>ก็</u> ไป <u>ก็</u> เหี้ย <u>ก็</u> เหล่า <u>ก็</u> น้ำ <u>ก็</u> แข่ง <u>ก็</u> ใน <u>ก็</u> เป็น <u>ก็</u> น้ำ <u>ก็</u> ไป <u>ก็</u> มด <u>ก็</u> ละ
คำ คำ คำ	1. หน่อย 2. คำ 3. ครั้ง, ที	a particle used at the end of a request word time	ช่วย <u>ก็</u> พิมพ์ <u>ก็</u> หือ <u>ก็</u> ผม <u>ก็</u> กั <u>ก็</u> บ ช่วย <u>ก็</u> อ่าน <u>ก็</u> ภาษา <u>ก็</u> ไทย <u>ก็</u> หือ <u>ก็</u> ข้า <u>ก็</u> เจ้า <u>ก็</u> กั <u>ก็</u> เจ้า ข้า <u>ก็</u> เจ้า <u>ก็</u> อยู่ <u>ก็</u> ที่ <u>ก็</u> ไหน <u>ก็</u> ได้อีก <u>ก็</u> นี้ <u>ก็</u> แล้ว <u>ก็</u> อะ <u>ก็</u> หึง <u>ก็</u> หือ <u>ก็</u> หือ อู๋ <u>ก็</u> หม <u>ก็</u> กั <u>ก็</u> เต <u>ก็</u> อะ <u>ก็</u> เจ้า <u>ก็</u> ข้า <u>ก็</u> เจ้า <u>ก็</u> ฟิง <u>ก็</u> บ <u>ก็</u> ตัน ไป <u>ก็</u> กาด <u>ก็</u> หม <u>ก็</u> กั <u>ก็</u> เต <u>ก็</u> อะ <u>ก็</u> หือ <u>ก็</u> หือ มา <u>ก็</u> เมือง <u>ก็</u> ไทย <u>ก็</u> กั <u>ก็</u> แล <u>ก็</u> กั <u>ก็</u> ผู้ <u>ก็</u> สิ <u>ก็</u> ก <u>ก็</u> จะ <u>ก็</u> ได้อีก พอง <u>ก็</u> เจ้า

กำ, กำเดียว เดี่ยว, (syn. บัด, บัด-ประเดี๋ยว เดี๋ยว, บัดหนึ่ง) กำกั๊ด	เดี๋ยว, -ความคิด	just a moment thought, opinion
กำเตีอะ, กำไละ, กำตุ้	ที, น้อย, น้อยลิ	a particle used at the end of a request
กำเมือง กำ	ภาษาเหนือ 1. ถือ 2. กรรม 3. กำ	northern dialect to hold karma, misfortune handful, bunch
กำ	กำ	how much, how many
กิน	กิน	to eat
กั๊ด	แคบ	to be narrow
กั๊ด	คิด	to think
กั๊ดญาก	หนักใจ	to be depressed, to have a burden upon one's heart.
กั๊ดเติงหา, กั๊ดฮอด	คิดถึง	to miss
กั๊ด	คู่	pair, couple, classifier for a pair of things
กั๊ด, กั๊ด	ทุก	every

ถ้ากำเน้อ
กำเดียวไปกินเข้าที่บ้านเน้อ
กำเดียวหะญะอะหญัง
จาวบ้านเป็นมีกำกั๊ดดี/เป็นหะจ้วย
กันแบ่งหนตางเข้าหมู่บ้าน
เอาป่าใส่ถุงหือกำเตีอะ
จ้วยไปส่งตีศูนย์มาเลยกำไละคับ
กำเจ็อกหือกำตุ้คับ
ข้าเจ้าไค้อกำเมืองได้แก่ง ๆ
จ้วยกำเจ็อกหือผมกำคับ
อ้ายเป็นคนมีกำบ่มีไผ้อัก
ผกบั้งสามกำกับบาทเจ้า
บ่ะเต้าแก่นนี้กับบาทเจ้า
ตีลำปางมีอาสาสมัครกิน
วันนี้หะญังกินคับ
กินเข้ากับอะหญังเจ้า
ห้องนี้กั๊ดแต่ ๆ
บ้านนี้กั๊ดแต่ ๆ
เป็นเป็นคนใจกั๊ด
วันพุกก็คิดว่าหะญะอะหญังเจ้า
กั๊ดดี ๆ เขาชะตังไว้ตีไหน
ก่อนว่าฝนตักผกก็กั๊ดญากเข้าไป
หมู่บ้านขนาด
กั๊ดเติงหาบ้านก่อเจ้า
กั๊ดเติงหาแฟนขนาด
เก็อกกั๊ดตานี้เต้าไค้อเจ้า
กั๊ดนี้เป็งกันขนาด
อ้ายไค้อได้เก็อกใหม่สักสามกั๊ด
ขอตะเกียบสองกั๊ดคับ
คุณลิซาไปญะก่านกั๊ดวันใจก่อ

svd. ตึง		each	อาสาสมัครทุกคนชอบกินอาหารไทย
เก็บ	เก็บ	1. to pick up, collect 2. to keep	ป่าคำไล <u>เก็บ</u> ดอกไม้ไปขายที่ภาค
ย. เก็บ	เค็ม	to be salty	<u>เก็บ</u> ฮูปเป็นหีอดี ๆ เน้อ
เก็บ	เคย	ever, used to	แกงมะหนูนี่ <u>เก็บ</u> ไปหน่อย
เก็บ	เกะกะ, กีดขวาง	to be obstructive, to be in the way of	<u>เคย</u> ไปแฉ่วเจียงฮายก่อน
เก็บ	ครึ่ง, กึ่ง	half	ผม <u>เคย</u> อยู่เจียงใหม่มาก่อน
เก็บ	บัง	to shield from the sun	กึ่งไม้ <u>เก็บ</u> หนตางจ๋วยตัดกำคับ
เกิด	1. เกิด	to be born	ก่อนว่านั่งตีนี้ <u>หะ</u> เก็บก่อน
		to happen	<u>ล้ม</u> เก็บกิโลเต้าโตคับ
	2. คลอด	to give birth	ข้าเจ้าอยู่เมืองไทยได้ <u>เก็บ</u>
			แล้วเจ้า
เกิด	1. สะกิด, กั้น,	to block	ปลูก <u>เก็บ</u> ปะถั่วแล้วหาอะหนุ่งมา
	2. ดักดู, คอยดู	to wait for someone to come along	<u>เก็บ</u> แดดเหี้ย
		shoes	อ้าย <u>เกิด</u> เดือนหงษ์เจ้า
เก็บ, เก็บ, เก็บ, เก็บ	รองเท้า		ผม <u>เกิด</u> เดือนกุมภาพันธ์
	1. ต้น,	class term for trees and plants of all kinds	<u>เกิด</u> อะหนุ่งขึ้นวันนี้หัวหน้าไซด
	2. โคน	the beginning part	<u>เกิด</u> หนุ่งขึ้นกับเป็น
	3. แรก	first	เป็นมานปอหะ <u>เกิด</u> ละ
เก็บ	โกรธ, โมโห	to get mad, to be angry	เมียหัวหน้าไป <u>เกิด</u> ลูกดีโฮงยา
(syn. ไซด)			ไป <u>เกิด</u> ควาย <u>เกิด</u> ลูก
			เอาไม้ <u>เกิด</u> ไว้บ่หื้อดินโปด
			ไป <u>เกิด</u> ผ่อขบวนแห่ตีศาลาก่าง
			<u>เก็บ</u> กุ๊ตแดงนี่หงษ์ไผ
			นี่ <u>เก็บ</u> อะหนุ่งคับ
			นี่ <u>เก็บ</u> ปะบ้าวกะ <u>เก็บ</u> ปะลำไญ
			ข้าเจ้า <u>เก็บ</u> ตี <u>เก็บ</u> แขน
			ผมเป็นลูกคน <u>เก็บ</u> คับ
			ลูกน้อง <u>เก็บ</u> ก่านหัวหน้า <u>เก็บ</u>

เตรียม	เตรียม	to prepare
เกลือ, เกลี้ย	1. เกลือ 2. ให้อาหารสัตว์ 3. ปู	salt to feed animal to spread out
แก่	มาก	a lot, very
แก่บ้าน	ผู้ใหญ่บ้าน	village headman
แค้ด	เตี้ย	to be short (in height)
	syn. เต๋ม, ต่ำ	
แก่น	1. ผล, ลูก 2. เมล็ด	classifier for fruit seed
แก้น	อัปโชค, ขวย	unlucky
ใกล้	ใกล้	to be near
ไกล	ไกล	to be far

ข

ขนาด	มาก	very, a lot	งามขนาด เก่งขนาด บ่ม่วนขนาด
ขีบ	กัด	to bite	คุณคาร์ลโดนหมาขีบ ก่อนว่าโดนงูงักันป้องขีบหะเบ้น ใช้มาเลเลีย
ขวาย	สาย	to be late	วันนี้หลับลูกขวายแก่ วันนี้มาแมวตีทำงานขวายแล้ว
ขอสุมา	ขอโทษ, ขออภัย	to apologize, excuse me	ขอสุมาเตอะเจ้า ขอตางหน้อยเจ้า

ของกิน	กับข้าว, อาหาร	food	ของกินต่างภาคเหนือมีน้ำพริกอ่อน แกงแค แกงฮังเล แกงโฮ๊ะ น้ำพริกหนุ่ม
ขวย	อิจฉา	to be jealous	ขวยคุณมีเกลดีเป็นได้อยู่เจียงใหม่
ชะใจ	รีบ	to hurry	ชะใจเขียนโครงการนื้อแล้ว หยะได้ ไปแล้ว ชะใจญะก่านนื้อแล้วก่อนไปกรุงเทพ ชะใจไปญะก่าน ขวายนแล้ว
ชัว	1. สะพาน 2. ขวา	bridge right hand	ก่อนว่าข้ามชัวนี้ไปกะแควบ้านกำนัน บ้านผมอยู่ตางชัว ญ่างกายกาดแล้วเลี้ยวชัวหยะถึง บ้านข้าเจ้า
ข้าเจ้า	ดิฉัน	I, me (used for female)	ข้าเจ้าญะก่านตีมาเลยเจียงใหม่เจ้า
ขี้ค่าน	ขี้เกียจ	to be lazy	เป็นนักเรียนขี้ค่านบ่ได้
ขี้จี้	ขี้เหนียว	to be stingy	อึยสมเป็นเป็นคนขี้จี้ขนาด
ขี้จู้	โกหก	to tell a lie, to be untrue to annoy, tease	บ่ดีเจือเป็น เป็นเป็นคนขี้จู้
ขี้เปืออะ	โคลน	mud	ฝนตักตางบตี มีกำขี้เปืออะ
ขี้เหืออะ	ขยะ	garbage	เอาขี้เหืออะไปค่ว่างเหีย บ่ดีค่ว่างขี้เหืออะเหีย
ขุม	หลุม	hole	ลุงบั้นกะล้งขุดขุม เป็นหยะปลูกเก๊าไม้ ขุมนี้เล็กเต้าโต
ะ	บังคับ	to force	หัวหน้าเขมมไปหม่มบ้าน เป็นเขนื้อข้าเจ้ากินเหล้า
เข้า	ข้าว	rice	กินเข้าแล้วกกา กินเข้าตัก ๆ บ่ถ้ำกั่วตุ้ย
เข้างาย	อาหารเช้า	breakfast	วันนี้กินเข้างายกิโมง กินเข้างายกับอะหญังคับ
เข้าจ้าว	ข้าวสวย	ordinary rice	ขอเข้าจ้าวสามจานคับ ฮาบชอบกินเข้าจ้าวเต้าโต
เข้าใจ	เข้าใจ	to understand	อู้หม่มกำเตืออะเจ้าข้าเจ้าบ่เข้าใจ คิงบ่เข้าใจกาดตีหัวหน้าเป็นอู้

เข้าตอน	อาหารกลางวัน	lunch
เข้าหนึ่ง	ข้าวเหนียว	sticky rice
เข้าโปด, เข้าสาลี	ข้าวโพด	corn
เข้าแลง	อาหารเย็น	dinner

เยี่ยม	1. ประหยัด	to be thrifty, economical
	2.หายาก	to be rare

เขี้ยว	ฟัน	teeth
โหด (syn. เกียด)	โกรธ	to get mad, to be angry

เตี้ยงแล้วไปกินเข้าตอนกันเตอะ
กินเข้าหนึ่งกับแกงฮังเลล่าขนาด
ผมบ่ไค้มักเข้าโปดเต้าโด
ลุงดีเป็นญะไฮเข้าโปด
วันนี้หัวหน้าหยะเลียงเข้าแลงดีบ้าน
เป็น

เงินเดือนสีป็นกอนใจเยี่ยม ๆ กะปอ
น้ำมันมีบ่นักเยี่ยม ๆ ฟ่อง
บะเตี้ยงนี้ไม่สักเยี่ยมหาซื้อดีไหน
กะบได้

เจ็บเขี้ยวกินเข้าบ่ล่า
กอนว่าลูกน้องบ่ญะก่าน หัวหน้า
หยะโหด
นักเลียงบ่ตั้งใจเฮียนคูโหดขนาด

ค

คนเมือง, คนเมียง	ชาวเหนือ	northern Thai people
---------------------	----------	----------------------

เป็นบ่ใจคนเมือง เป็นป็นคนกรุงเทพฯ

คับ	ครับ	yes (for male used at the end of sentences)
..		

สบายดีกาคับ
สุมาเตอะคับ

คัว	ของ	thing
-----	-----	-------

ฮีน้องค้ำหล้าไปขายคัวดีกาด
หยะบีกอเมริกาเก็บคัวสะกา

คว่าง	1. ทิ้ง, ทิ้งขว้าง	to throw
	2. ขว้างปา, ปา	to hurl, throw

เอาซีเหอะไปคว่างสะกา
ปะม่วงเน่าละเอาคว่างเหีย
ละอ่อนคว่างมะหินตักบนหลังคา
ไผคว่างปะม่วง

คุย, คี	รบกวน	to annoy
---------	-------	----------

เป็นกะล้งญะก่าน บ่ดีคุยเป็น
เป็นกะล้งอู้กัน บ่ดีคิเป็น

จนป่อ	จนกระทั่ง	until, till	ข้าเจ้านะก้านอยู่ตีส้านักงาน <u>จนป่อ</u> ห้าโมงแลง ถ้า <u>จนป่อ</u> ก้าย
จ่ม	บ่น	to complain	หัวหน้า <u>จ่ม</u> ลูกน้องบ่ไค่ญะก้าน
จวน	ชวน, ชักชวน	to persuade	ผมหะ <u>จวน</u> เพื่อนไปตวยได้ก่อ
จ้วย	ช่วย	to help	<u>จ้วย</u> สอนภาษาไทยหือผมจ่มคับ <u>จ้วย</u> ไปส่งข้าเจ้าตีศาลากังกำเตอะเจ้
จ้อง	ร่ม	umbrella	ขอฮีม <u>จ้อง</u> กำเนอเจ้า
จะได	อะไร,	what,	ภาษาอังกฤษกิดก้านี้บ่ <u>จะได</u> คับ
..	ยังไ	how	เฮาหะเพาะเห็ดฟาง <u>จะได</u> ตัวหะไปกรุงเทพฯ <u>จะได</u> ป้ายนี้อ่านว่า <u>จะได</u>
จะไดกะจ้าง	อย่างไรก็ตาม,	anyhow, anyway,	แผ่นดิน <u>จะได</u> กะจ้างผมตึงหะไปหมู่บ้าน
•	อย่างไรก็ดี	however	เตียวชายถูก <u>จะได</u> กะจ้างตึงบ่ชื้อ
จะอัน	อย่างนั้น,	like that	กิด <u>จะอัน</u> บ่ถูกก้าเจ้า
..	ยังงั้น		กอนว่าญะ <u>จะอัน</u> บ่ได้แลห้วยหะญะ <u>จะได</u> คับ
จะอี่	อย่างนี้	like this	กอนว่าญะ <u>จะอี่</u> บ่ได้แลห้วยหือญะ <u>จะได</u> คับ
..	ยังงี้		ก้านี้เขียน <u>จะอี่</u> แม่นก้อเจ้า
จ้ง	เกลียด,	to hate,	คนเฒ่า <u>จ้ง</u> ละอ่อนดื้อ
	ไม่ชอบ	to dislike	ข้าเจ้า <u>จ้ง</u> คนขี้เหล้า
จึบ	พอดี	to fit exactly, just right	ตัวใส่เสื้อหองเป็น <u>จึบ</u> ก้อ
จัวโมง	ชั่วโมง	hour	คุณญะก้านวันละ <u>จัวโมง</u>
จ้า, จ้า	ช้า	to be slow	อู้ <u>จ้า</u> ๗ หน้อยคับ ผมพ้งบ่อดัน คนใจเย็นญะอะหยังกะ <u>จ้า</u>
จ้าวา,	สมมุติว่า	suppose	<u>จ้าวา</u> ข้าเจ้ามีชะตังนัก ข้าเจ้าหะ
จ้าหลอนว่า			หือชะตังกึคน <u>จ้าวา</u> วันนี้เป็นวันหยุด นักเลียนหะ ตีใจจ้าตนัก

จ้าง syn. สหลำ	1. เป็น	can, to be able to	ผู้กำเมืองจ้างก่อ ก๊อบกิ่งกุหลายจ้างก่อ เป็นจ้างมาหมู่บ้านก๊วนผัด ข้าวหนึ่งจ้างติดมือ หมู่บ้านนี้มีจ้างไม้ก๊คน ผมไค้ได้จ้างบูนมาจ่ายแบ่งถึงเก็บ น้ำฝน
จ้างมันเตือะ ..	2. เสมอ	always	จ้างมันเตือะ บ่ถ้าก๊คนัก จะไค้กะจ่ายบ่ได้ <u>จ้างมันเตือะ</u>
จ้าง .. จ้างด. จ้างดนัก ..	3. ช่าง	artisan	แก๊งเคนี่จ้าง เอาเกือมาใส่เหมน้อย งานสูงกานมีคนแ่อวจ้างดนัก ของกินจ้างดลำ หนังสือนี้จ้างดดี ไปแ่อวดอย ม่วนจ้างดนัก
จาว ..	จ้างมันเตือะ	let it be, don't worry	จาวบ้านสวนนักเป็นแปนจาวไฮ่จาวนา จาวนาตี้อำเภอนี้เป็นญะนาบี่ละสอง เตือะ
จำ ..	จิด	to be tasteless, bland	จำได้ก๊กว่าไฮ่งหนังสือไปตางได ข้าเจ้าจำจ้ออ้ายบ่ได้เจ้า
จาด. จ้างดนัก ..	จาดนัก มาก	a lot, very	กินเข้ากับจิ้นหมูทอด ผมไค้จิมไส้อ้วว่าเป็นจะไค้ แก๊งนี้ลำดีจิมผ่อเตือะ
จาว	ขาว	used to place in front of nouns to form noun derivatives about kinds of people	ขอป็นเจือพักกาดจิมได้ก๊ ขอพิมพ์หนังสือนี้หือจิมครบ จ่ายจิม
จำ	จำ	to remember	ขอจิดอกมะลิไปแบ่งมาลัยสักหน้อย เตือะเจ้า ก๊หลายบญังเป็นจืออยู่ ฟังตัดเนอ
จิ้น .. จิม	เนื้อ .. ชิม	meat .. to taste, try	เงินขึ้นบ้านก่อนเตือะเจ้า เงินนังก่อนคับ
จิม syn. จวย	ด้วย	too, with, also	
จี้	ตูม	bloom, flower bud	
เงิน	เชิญ	to invite	

ชื่อ ..	ชื่อ	name	เป็น <u>ชื่อ</u> อะหนึง <u>ชื่อ</u> ป๋ออ่านว่าจะไดเจ้า
เจ้า ..	คะ, ค่ะ	yes (for female used at the end of sentences)	ลุมมาเตื่อเจ้า ลวสิติเจ้า
เจ้า	เช้า	morning	เขาต้องไปญะก้านแปดโมง <u>เจ้า</u> <u>เจ้า</u> น้อออกบ้านก็โมงคับ
เจือ	เชื่อ	to believe	เจือผมก้อว่าบั้นเข้าโบัดหยะได้ลาค ข้าเจ้าบ่ไค <u>เจือ</u> หมอดูเต้าไดเจ้า
เจือก	เชือก	rope, string	ดึง <u>เจือก</u> ไปเค่ง ๆ กำโล๊ะคับ <u>เจือก</u> นี้ญาวก็เมตร
เจือ, เจีย	พันธุ์, เชื้อ	breed, species, germ	วันนี้หยะไปขอ <u>เจือ</u> เห็ดฟางตีศูนย์เกษ ก้านผสมเทียมตองใจน้ำ <u>เจือ</u> จากป๋อ พันธุ์ดีดี
แจ่ง .	อธิบาย, บอก	to explain, to tell	หัวหน้า <u>แจ่ง</u> งานหือลูกน้องฟังก้อ หยะญะก้าน ข้าเจ้า <u>แจ่ง</u> หือเป็อนล่วมงานฟังว่าเป็ ตองจ้วยอะหนึงฟ่อง
แจ่ง	มุม	corner	กะเป้าเสื่อผ้าวางอยู่ <u>แจ่ง</u> ห้อง ตะวาปีะคุณจอหันตี <u>แจ่ง</u> ถนนท่าแ
ไ้ syn. แม่น' ..	ใช่	1. used in questions or in negative sentences 2. That is correct, Yes	อ้ายญะก้านตีล.พ.ช. <u>ไ้</u> ก้อ บ <u>ไ้</u> คับ <u>ไ้</u> แล้วคับ
ไ้	ใช้	to spend, to use	ฝายนี้ <u>ไ้</u> เงินงบปะมาณเสียงไปลอ. แสนบาท คู <u>ไ้</u> อุบนาลีกำจ้วยสอนเลื่องเวลา

๒

ชอบ .	ชอบ	to like	ผม <u>ชอบ</u> กินเข้านึ่งกับลาบ ข้าเจ้า <u>ชอบ</u> อู้กับจาวบ้านเจ้า
อะปะอะเป็ด (syn. เปื่อเลอะ เปื่อเตื่อ, เปื่อ- เลอะซีเตื่อ)	หลาย	many things, a lot of different things	ฮ้านนี้ขายของ <u>อะปะอะเป็ด</u> ป้ออูยค่าปุกพัก <u>อะปะอะเป็ด</u>

เพิ่ม	ยิ่ง	more and more	เป็นหวัดละไปตากฝน <u>ซึ่ม</u> หะเป็นน้ก ใบเหม
ซึ่ม (sl)	เคยตัว, เคยชิน	to be in the habit of	ญะก้านได้นักเต้าได <u>ซึ่ม</u> ดี เป็นมีคนจ้วยญะก้านนัก เป็น <u>เคยซึ่ม</u> ผมปาลูกสาวไปแแล้วสองเดือนบ้าย ลูกผม <u>เคยซึ่ม</u>
ยี่สิบ	ยี่สิบ	twenty	ปี <u>นี้</u> ข้าเจ้าอายุได้ <u>ยี่สิบ</u> แบดปีแล้ว.
สิบ	สิบ	ten	โงงเฮียนนี้มีอาจารย์สอนภาษาอังกฤษ <u>สิบ</u> คน
ซื่อ	1. ตรง 2. ซื่อตรง	to be straight to be honest	หนทางเส้น <u>นี้</u> ซื่อไปบ้านผมเลย หัวหน้าเป็นบ่คอลับซัน เป็น <u>บ่</u> คน <u>ซื่อ</u>
ซึ่มซึ่ม	โพล้เพล้	twilight time, dusk	แม่อยู่ค้ำแปงมาหาคุณเจฟฟรี่ <u>ซึ่มซึ่ม</u> ละ คุณแมทธิว ปีกไปพะญาบอ มีด <u>ซึ่มซึ่ม</u> ละ
เขา	1. หา, ค้นหา	to look for	<u>เขา</u> บ้านคุณลินน์บ่ปะ บ่อยู่ตางได จ้วย <u>เขา</u> ไปค้ำล้องหองลุงมากำค้ำบ
ได้	2. เขา เลือก	to erode to choose	ตำฝั่งแม่น้ำบึงโปดพะว่าโดนน้ำ <u>เขา</u> อิหน่อง <u>ใช้</u> เอาพักตั้งาม ๆ ไปขายเนื้อ <u>ใช้</u> เอาเม็ดบะถั่วตีบ่งามออกเหย ฟุ้ง <u>ซึ่ม</u> ไปเดียวหะบ่ละบาย
ตากฝน	ตากฝน	to expose to rain	
ญ			
ญ	ยก	to lift	<u>ญ</u> เก้าอี้ไปตางใน เป็น <u>ญ</u> หญ้งมาเหอ
ญ้อน	ย้อน	1. to go back, turn back 2. to talk back	กำเดียวผมหะ <u>ญ้อน</u> ไปบ้านอาจารย์เห ข้าเจ้าหะลวดไปกาดก่อนละก้อย <u>ญ้อน</u> มา เป็นละอ่อนบ่ดี <u>ญ้อน</u> คนเฒ่า นักเรียนคน <u>นี้</u> ชอบ <u>ญ้อน</u> อาจารย์

อนุญาต	เพราะว่า	because	เป็นสถิติต้องอนุญาตว่ากินแกงโฮ๊ะ
เพราะว่า			อนุญาตว่าเป็นเป็นคนดีจาวบ้านกะเลยชัก
ยอม	ยอม	to let, allow	อ๊ปป็อเป็นยอมหื้อข้าเจ้าไปแฉั่วด้วย
			อ้ายคีนนี้
			ไยผมบ่ยอมหื้อผมไปแม่สลายด้วยเป็น
ญะ	ทำ	to do, make	คุณไดแอนญะก้านตีโองยาลำปาง
			เอาปะถั่วเหลืองญะนมถั่วเหลือง
			นักร้องกะลั้งญะก้านบ้าน
ญะกิน	ทำกับข้าว	to prepare food	เมียผมญะกินอยู่หลังบ้าน
			คุณมาลีญะกินลำบัดหื้อ
			ญะกินจ้างก่อ
ญัง	ยัง	still, yet	ฝนตักจะอ๊ญังหะไปแฉั่วแหมกะ
			ไปกาดละญัง
			เป็นญังอยู่ดีสำนักงาน
ญังแควน	ดีขึ้น. ค่อยยังชั่ว	to get better, feel better	เจ็บตอกินยาแล้วกะฮู้สึกญังแควน
			วันนี้บ่พอฮ้อนเต้าไดญังแควนกว่า
			ตะวา
			ญังแควนน้อยงานบ่หนัก
ญังบ่. ญัง...บ่	ยังไม่, ยัง...ไม่	not yet	วันนี้ผมญังบ่ไปหมู่บ้านเตื้อ
			คุณสกอตญังออกแบบฝายบ่แล้ว
ญั้ง	1. หยุด	to stop	ก่อนว่าฮึดแก่กะญั้งก่อน
	2. เลิก	to give up	ลุงตีเป็นญั้งกินเหล้าได้สองติดแล้ว
ญับ	จับ	to arrest, to catch	ตำหนวดไล่ญับขโมย
			ก่างเดือนนี้หะออกไปญับญังที่บ้าน
			เหล้า
ญาก	ยาก	to be difficult	แก้ดอกเอื้องปุกญากแก่
			อู้กำเมืองญากขนาด
ญ่าง	เดิน	to walk	ก่อนว่าแดดฮ้อนผมบ่ชอบญ่างเต้าโต
	(syn. เตียว)		ข้าเจ้าหะญ่างไปแฉั่วบ้านบ๊อขี้เจ้า
ญาว	ยาว	to be long	บ๊อขี้ขอมใส่เสื้อแขนญาว ญะก้าน
			ไม้แผ่นนี้ญาวขนาด

ฉ่ำ	เหยียบ	to step on	ไผ่ฉ่ำซีเปื้อนขึ้นมานานนี้ ละวังฉ่ำเก๊าบะถั่ว
ยิง	ยิง	to shoot	ตำหนวดยิงขโมยตายสองคน ละอ่อนป้อจายเขาจะยิงนก
ยิง, ยิง...ยิง	ยิง, ยิง...ยิง	more and more, increasingly, progressively	ละอ่อนยิงใหญ่ยิงดี อยู่ลำปางยิงเมินยิงม้วน ยิงผ่อยิงงาม
ยินดี	1. ขอขอบคุณ, ขอใจ 2. ยินดี	thank you congratulation	ยินดีเจ้า ยินดีจาดนักคับ ยินดีเนื้อเจ้า ขอแสดงความยินดีด้วยเจ้า ยินดีด้วยเนื้อคับ
ยุง	ยุง	mosquito	เมืองไทยมียุงนัก พันตติที่ฆ่ายุง
ยุ่ง	1. ยุ่ง 2. รบกวน	to be busy, involved to bother	เดือนนี้ผมยุ่งจนป้อมมีเวลาว่าง เขาชอบมายุ่งกับงานผม ละอ่อนชอบเข้ามายุ่งผม เวลาฎะกานบ่ออยากหื้อไผมายุ่ง ไปไก่อ ๆ ก่อน ฟังยุ่งเตื่อ
ยุบ	ยุบ	to collapse	ฝนตักนักดอยกะเลยยุบ โค่งกานยุบญ้อกว่ามีเงิน ญะกานนี้ละวังหะยุบ
จับ	จับ	to touch, catch	กอนว่าญับแก้มสาวหะเสียผี ญับ ก้อย ๆ มันทะญัด
ผลัก	ผลัก	to push	ญกบ่แบ๊ะกะญ้อเอา ญูโตะไปตางปุ้น
แฉ่ง	ดู, มอง	to see, look	จ้วยแฉ่งในตู้ชั้นกำเลาะมีแผนทีก่อ ขอชิมแฉ่งมาแฉ่งกำเลาะ

ด

ดอย	ภูเขา	mountain	แม้วอยู่บนดอย ผมชอบไปแฉ้วดอย
-----	-------	----------	---------------------------------

ดึก	เงียบ	to be quiet, silent	ตางภาคคงหนีอมี <u>ดึก</u> นึก ดึก ๆ หน้อยคืบ เป็นกะลั้งกะตุม คนขาดหลาย สำนักงานเลย <u>ดึก</u> จิละออน <u>ดึก</u> กำเตือะ ก่อนว่าเป็นหวัดข้าเจ้าหะเจ็บ <u>ดึก</u> น้ำเข้า <u>ดึก</u>
ดั่ง, ฮุดั่ง	จมูก	nose	ผมญะกับเข้าบัจ้าง ผมกะเลยจ้วย <u>ดั่ง</u> ไฟหือ ข้าเจ้าบ่เกย <u>ดั่ง</u> ไฟ ไปไหนกะ <u>ดั่ง</u> เพราะว่าหวนตางดี อยู่คนเดียวไปไหนกะ <u>ดั่ง</u> บ้านใหญ่ <u>ดั่ง</u> นอน ไปละ <u>ดั่ง</u> ไปกินเข้าก่อน <u>ดั่ง</u> จ้วยบอกหัวหน้า <u>ดั่ง</u> กำ <u>ดั่ง</u> แอว์ <u>ดั่ง</u> ม่วน <u>ดั่ง</u> คืบ
ดั่งไฟ	ก่อไฟ	to start a fire	แอว์จน <u>ดั่ง</u> ข้าเจ้านอน <u>ดั่ง</u> ก็คืบ ตะคืบนี้บักบ้าน <u>ดั่ง</u> เผิง <u>ดั่ง</u> เจ็บบัดให้ะ หัวหน้าหะไปปะชุมตีทุ่งเทพวัน <u>ดั่ง</u> หมูกู <u>ดั่ง</u> หะเอาคืบ <u>ดั่ง</u> ล.พ.ท. นักเขียนคน <u>ดั่ง</u> ไคไคเขียนภาษาอังกฤษกิดพ่อง ติด <u>ดั่ง</u> หะไปพันตีตี
ดูต่าง	สะดวก	to be easy, convenient	จ้วยญกุงปุยกำ <u>ดั่ง</u> ขอยืมปาก <u>ดั่ง</u> กำ <u>ดั่ง</u> ฝากส่งจดหมาย <u>ดั่ง</u> กำ <u>ดั่ง</u>
เดื่อ	นะ	a particle used at the end of affirmative sentences	
• syn. เนอ, หนา			
เด็ก, ดี้ก	ดึก	to be late at night	
เดียด	ต๋อย	to sting	
ใด.....ใด	ไหน.... ไหน	which	
ได้ะ, ด้	สิ, สิ	a particle indicating definiteness or emphasis	

ต

ตวย, โดย 1. ด้วย, กะ		with, also	ข้าเจ้าไปหมู่บ้าน <u>ตวย</u> หัวหน้า ผมไปกาต <u>ตวย</u> เป็อน จ้วยผม <u>ตวย</u>
• syn. จิม)			

	2. ตาม	to follow	มีคน <u>ช่วย</u> ข้าเจ้ามา ไปก่อนเดี๋ยวก่อน <u>จะช่วย</u> ไป
ด้วยกัน	ด้วยกัน	together	ไป <u>โต้</u> ด้วย <u>กัน</u> บ้อ ข้าเจ้ากับคุณสิไป <u>ดอก</u> คำใต้ <u>ด้วยกัน</u>
ด้วยใจ	ตามใจ	1. to please 2. to spoil	หัวหน้าชอบ <u>หือ</u> คน <u>ด้วยใจ</u> แม่ <u>ึง</u> ส่วน <u>นัก</u> ชอบ <u>หือ</u> แฟน <u>ด้วยใจ</u> บ <u>ดี</u> ด้วย <u>ใจ</u> จะ <u>อ่อน</u> น <u>ัก</u> <u>ด้วยใจ</u> จะ <u>อ่อน</u> น <u>ัก</u> จะ <u>อ่อน</u> ห <u>ะ</u> ข้า <u>ม</u>
ระกอน	แต่ก่อน	in the past, in former times	<u>ตะ</u> ก่อน <u>ตาง</u> ภาค <u>เหนือ</u> มี <u>ป่า</u> ไม่ <u>นัก</u> <u>ตะ</u> ก่อน <u>ข้า</u> เจ้า <u>กิน</u> กับ <u>เข้า</u> เผ <u>ด</u> บ <u>ได้</u>
ตะกั	เมื่อกั	just now, a moment ago	คุณ <u>เค</u> เรน <u>กะ</u> ล <u>ง</u> ไป <u>ตะ</u> ก <u>ั</u> มา <u>ถึง</u> <u>ตะ</u> ก <u>ั</u> นี้ <u>ป</u> ด <u>าย</u>
ตะคืน	เมื่อคืน	last night	<u>ตะ</u> ค <u>ึ</u> น <u>นี้</u> ไป <u>แ</u> ว <u>ไ</u> น <u>มา</u> <u>ตะ</u> ค <u>ึ</u> น <u>นี้</u> เ <u>มา</u> ข <u>า</u> น <u>า</u> ด
ตะวาน. ตะวันวา. วันวา	เมื่อวานนี้	yesterday	<u>ตะ</u> ว <u>า</u> น <u>ี้</u> ไป <u>จ</u> ิด <u>ด</u> ิ <u>ท</u> ิ <u>ที่</u> อ <u>า</u> ภ <u>อ</u> แม่ <u>จ</u> ัน ข้า <u>เจ้า</u> ไป <u>ส</u> อน <u>จ</u> าว <u>บ้าน</u> ญ <u>ะ</u> น <u>ม</u> ถ <u>ัว</u> - เห <u>ล</u> ือ <u>ง</u> <u>ตะ</u> ว <u>า</u> น <u>ี้</u>
ตัก	1. ทักทาย, ทัก 2. ทำนาย	to greet to foretell	เป็น <u>ตัก</u> ผม <u>ก่อน</u> ผม <u>จำ</u> เป็น <u>บ</u> ได้ หม <u>อ</u> ด <u>ู</u> ต <u>ัก</u> ว่า <u>ผม</u> ห <u>ะ</u> ย <u>ะ</u> ปี <u>ะ</u> แฟน <u>ปี</u> นี้
ตัก svn. ตัก. ซื่อ	ตรง, ที่	place, location, to be opposite	ล <u>ง</u> ไป <u>เจ</u> ียง <u>ใหม่</u> จ <u>อด</u> ต <u>ัก</u> หน้า <u>โ</u> ง <u>ยา</u> ค <u>า</u> ล <u>า</u> ก <u>าง</u> จ <u>ัง</u> ห <u>ว</u> ัด <u>ลำ</u> ป <u>าง</u> อยู่ <u>ตัก</u> กับ โ <u>ง</u> ย <u>า</u> ก ว <u>าง</u> ไม่ <u>ล</u> อง <u>อัน</u> ต <u>ัก</u> ๆ <u>กัน</u> ฮ <u>่าน</u> <u>ไ</u> ต <u>ิม</u> อยู่ <u>ตัก</u> ใ <u>ด</u> โ <u>ง</u> ย <u>า</u> อยู่ <u>ตัก</u> ใ <u>ด</u> น <u>ง</u> บ <u>ุ</u> ย <u>อยู่</u> ต <u>ัก</u> นี้ <u>ได้</u> อ
ตักใด	ตรงไหน	where	ฮ <u>่าน</u> <u>ไ</u> ต <u>ิม</u> อยู่ <u>ตัก</u> ใ <u>ด</u> โ <u>ง</u> ย <u>า</u> อยู่ <u>ตัก</u> ใ <u>ด</u>
ตักนี้	ตรงนี้	right here	น <u>ง</u> บ <u>ุ</u> ย <u>อยู่</u> ต <u>ัก</u> นี้ <u>ได้</u> อ
ตักอัน	ตรงนั้น	right over there	เอา <u>เจ</u> ื่อ <u>พ</u> ัก <u>ไว้</u> ต <u>ัก</u> ฮ <u>่าน</u> เด <u>ี</u> จะ
ทัน	ทัน	1. in time, on time	ไป <u>บ</u> ทัน <u>ปะ</u> ช <u>ุม</u> ไป <u>บ</u> ทัน <u>ปี</u> ะ <u>ห</u> ว <u>น</u> ่า <u>ก</u> อ

ทันใจ	ทันใจ	2. to catch up to fast enough
ทันสมัย	ทันสมัย	up-to-date
ตัน si	มืด	(fig.) one's mind to be blank
ตันอกตันใจ (idiom)	หนักอกหนักใจ	to be depressed, anxious
ตัว	1. คุณ, เธอ	you
	2. ตัว	used as classifier, for animals, clothes and some things such as table, chair, etc.
	3. ตัว	ticket
ตัวป้อ	คนรัก (ผู้ชาย)	boy friend
ตัวปู้	ตัวผู้	male animals
ตัวแม่	1. คนรัก (ผู้หญิง)	girl friend
	2. ตัวเมีย	female animals
ตา	ทา	to spread on, put on, paint
ตา	1. ตา	eye
	2. คราว, ที, ตา	time, occasion
ต่าฝั่ง	ตลิ่ง, ฝั่ง	bank of a river

เป็นไปทันลดไฟก่อ
 ญะก่านจาปตันใจ
 ขับลเร็ว ตันใจดี
 กำก็คคนแม่ปตันสมัย
 เป็นแต่งตัวตันสมัยขนาด
 ก็คหญิงบ่ออก ตันไปหมด

ตันอีกตันใจบมีชะตังใจ

ตัวญะก่านอยู่ตีเพ้เมินแล้วกา
 เป็นไปบ้านตัวได้ก่อ
 ป้าคำเลี้ยงหมูเจดตัว
 ข้าเจ้ามีกะโปงกับเสื้อหลายตัว
 โตตัวนี้ขาบตี
 กางแกงตัวนี้บแบ่งเต้าโต

ผมไปจองตัวรถทัวร์แล้ว
ตัวป้อเป็นหล่อขนาด

หมาตัวนี้เป็นตัวปู้
 คุณจอห์นมีตัวแม่ละญิง
ตัวแม่ไผเดินมานู้น
 ไก่สีขาวนี้เป็นตัวแม่ใจก่อ
 กินเข้านมบังตาเนย
ตาปากสีแดง
 ชื่อสีมาตาบ้าน

แมงเข้าตาเจบบิดโทะ
 วันนี้ตาไผไปจ้วยผมตีหมูบ้าน
 น้ำขึ้นนักตาฝั่งเลยไปด
 สวนพักอยู่บนตาฝั่ง

ต่าง, ตั้ง	1. ข้าง	side
	2. ทาง	trail
	3. โดย	by
ต่างใด	1. ทางไหน	which way
	2. ที่ไหน	where
ต่าง	แทน	to substitute
ตัวย	เข็มขัด	belt
ตัว	ล้ม	to fall down
ตัว, เต็ม	เตี้ย	to be short, low
svn. แกด		

ต่ำ	1. ชน	to bump into
	2. โขลก ต่ำ	to pound

ตำรวจ	ตำรวจ	policeman
-------	-------	-----------

ตำหนุนี้	แถวนี้	around this place
ตึก ๆ	เรื่อย ๆ	continuously, on and on

ติด ๆ	สัปดาห์	week
-------	---------	------

ดิน	ชิ้น	piece
-----	------	-------

ตัว	หิ้ว	to carry, hold
-----	------	----------------

ตี	ที่	1. at
----	-----	-------

ไปละณียอยู่ต่างซ้ายมือก็ว่าต่างขวามือ
ต่างเข้าหมู่บ้านบ่อปอติเต้าได
 ผมไปแม่ฮ่องสอนต่างเครื่องบิน
 ล.พ.ช. ไปต่างใด
 ไปต่างใดคับ ไปภาคเจ้า
 หัวหน้าเป็นป๋วงผมเลยมาต่าง
ตัวยหนังเส้นนิหองไม้เจ้า
 ญู้กันตัวกะเลยได้จับ
 ฝรั่งเศสตัว
 ไม้ต่างขวสูงไป เต็มลงมาหน่อย
 เป็นตัวเหลี่ยม
 เดินตัวกัน
 ลดสองกัน ตัวกัน
 ผมหะช่วยตัวเกือหือ
ตัวเข้าคัวกับงาก่อน
ตำรวจไล่ญิบขโมย
 ผมมีเป็อนเป็นตำรวจ
 ตีตำหนุนี้เป็นทองคำนกับเมียเป็น
 เดินไปตึก ๆ ละหะหันโฮงยาอยู่
ต่างตัว
 อยู่ไปตึก ๆ ข้าเจ้าญังฟังอยู่
 กินตึก ๆ
 แอตัว ๆ
ติดนี้มีวันหยุดสามวัน
 เป็นบมาญะก้านตั้งติด
 ไกดินนี้กับาทเจ้า
 ขอยเงินหมเป็นดินหน่อย ๆ ก่าดู
ตัวลงไปต่างใดเหอ
 ข้าเจ้าญะก้านตีโฮงยา
 อยู่ตัวนี้ถ้าเนอ

		2	place	กำหนดมี <u>ที่</u> หลายขนาด เป็นอยากใครซื้อ <u>ที่</u> ดีที่หมู่บ้าน
		3	used as classifier for seat	จอง <u>ที่</u> วิดี จอง <u>ที่</u> สอง <u>ที่</u>
		4	used with numerals to form ordinals or with certain order forms to indicate position in a numbered series	บิกมา <u>ที่</u> หนึ่ง <u>ที่</u> เข้าได้ บิกมา <u>ที่</u> วัน <u>ที่</u> สิบ <u>ที่</u> เจ้า ชอบกิน <u>ที่</u> หนึ่ง <u>ที่</u> ที่สุด ชอบกิน <u>ที่</u> น้ำ <u>ที่</u> หนึ่ง <u>ที่</u> ที่สุด เป็น <u>ที่</u> คน <u>ที่</u> ดี <u>ที่</u> เข้าได้
<u>ที่</u> ไหน	ที่ไหน		where	แวะ <u>ที่</u> ไหน ไป <u>ที่</u> ไหนมา
<u>ถึง</u>	ถึง		to reach, get to	น้ำ <u>ที่</u> ขึ้น <u>ที่</u> มา <u>ที่</u> ได้ ขึ้น <u>ที่</u> มา <u>ที่</u> ดี <u>ที่</u> ซัก <u>ที่</u> ผ้า
<u>ถึง</u> • syn. <u>ถึง</u> , <u>ถึง</u>	1. ทุก 2. ตลอด, <u>ถึง</u>		every throughout	กิน <u>ที่</u> เข้า <u>ที่</u> วัน <u>ที่</u> ใจ <u>ที่</u> ก่อ <u>ถึง</u> วัน <u>ที่</u> นี้ <u>ที่</u> หัด <u>ที่</u> อยู่ <u>ที่</u> กำ <u>ที่</u> เมือง <u>ที่</u> กับ <u>ที่</u> เพื่อน กลางวัน <u>ที่</u> ดี <u>ที่</u> ดี <u>ที่</u> เลย เดือน <u>ที่</u> นี้ <u>ที่</u> ดี <u>ที่</u> เดือน <u>ที่</u> บ <u>ที่</u> ได้ <u>ที่</u> ไป <u>ที่</u> ไหน อยู่ <u>ที่</u> สาว <u>ที่</u> ดี <u>ที่</u> คืน ดี <u>ที่</u> ดี <u>ที่</u> นี้ <u>ที่</u> เป็น <u>ที่</u> ของ <u>ที่</u> กำ <u>ที่</u> นั้น <u>ที่</u> ดี <u>ที่</u> ม <u>ที่</u> วน จาว <u>ที่</u> บ้าน <u>ที่</u> ดี <u>ที่</u> ม <u>ที่</u> วน <u>ที่</u> ดี <u>ที่</u> จ <u>ที่</u> ้วย <u>ที่</u> ผม <u>ที่</u> ข <u>ที่</u> ุด <u>ที่</u> บ <u>ที่</u> อ <u>ที่</u> ป่า ล้ม <u>ที่</u> ดี <u>ที่</u> ม <u>ที่</u> ด <u>ที่</u> นี้ <u>ที่</u> ของ <u>ที่</u> ไม ไป <u>ที่</u> ด <u>ที่</u> วย <u>ที่</u> กัน <u>ที่</u> ดี <u>ที่</u> ม <u>ที่</u> ด <u>ที่</u> เน <u>ที่</u> อ จ <u>ที่</u> ้วย <u>ที่</u> ดี <u>ที่</u> ง <u>ที่</u> แจ <u>ที่</u> อก <u>ที่</u> ไป <u>ที่</u> ต <u>ที่</u> าง <u>ที่</u> บ <u>ที่</u> ูน <u>ที่</u> กำ จ <u>ที่</u> าว <u>ที่</u> บ้าน <u>ที่</u> ดี <u>ที่</u> ง <u>ที่</u> แ <u>ที่</u> น <u>ที่</u> ไป <u>ที่</u> กิน <u>ที่</u> เข้า <u>ที่</u> ด <u>ที่</u> วย ละ <u>ที่</u> อ่อน <u>ที่</u> คน <u>ที่</u> นี้ <u>ที่</u> ดี <u>ที่</u> ย <u>ที่</u> ดี หมู <u>ที่</u> ดี <u>ที่</u> ย <u>ที่</u> น้ำ <u>ที่</u> หนัก <u>ที่</u> นัก หัว <u>ที่</u> หน้า <u>ที่</u> เก <u>ที่</u> ย <u>ที่</u> บ <u>ที่</u> ว <u>ที่</u> ช <u>ที่</u> เป็น <u>ที่</u> ดี วัน <u>ที่</u> นี้ <u>ที่</u> มี <u>ที่</u> ดี <u>ที่</u> เจ้า <u>ที่</u> หลาย จ <u>ที่</u> าว <u>ที่</u> นา <u>ที่</u> เก็บ <u>ที่</u> เข้า <u>ที่</u> ไว้ใน <u>ที่</u> ดี <u>ที่</u> เข้า หล <u>ที่</u> วง <u>ที่</u> เข้า <u>ที่</u> บ้าน <u>ที่</u> นี้ <u>ที่</u> ใหญ่ <u>ที่</u> ดี <u>ที่</u> เน <u>ที่</u> าะ
<u>ดี</u> ม <u>ที่</u> วน.	<u>ถึง</u> ม <u>ที่</u> ว <u>ที่</u> ล, <u>ถึง</u> นั้น		all of them	
<u>ดี</u> ง <u>ที่</u> ม <u>ที่</u> วน				
<u>ดี</u> ง <u>ที่</u> ม <u>ที่</u> ด	<u>ถึง</u> หม <u>ที่</u> ด		all of them	
<u>ดี</u> ง	<u>ดี</u> ง, ลาก		to pull	
<u>ดี</u> ย	<u>อ้วน</u>		to be fat	
<u>ดี</u> , <u>ดี</u> เจ้า	<u>พระ</u>		monk	
<u>ดี</u> เข้า, หล <u>ที่</u> วง <u>ที่</u> เข้า	<u>ยั้ง</u> เข้า		barn, granary	

คูหลวง	เจ้าอาวาส	abbot	คูหลวงวัดนี้ใจดีละกะเก่งตวย
คูป	กระท่อม	cottage	แบ่งคูปหื้อไผ
เต	1. รื้อ	to tear down	เตเฮือนเก่าละหยะแบ่งเฮือนใหม่
	2. เปิด	to open	เตือนหน้าหยะเตสำนักงาน
เติก	กด	to press	บีตเติกดินแน่นถั่วหยะงอกบได้
เต็ง	ทับ	to put on top of	ปิดปากขุมแล้วเอาไม่เต็งไว้
เตื่อะ	เถอะ	a particle used to mark an exhortation or a command	เอาหนังสือเต็งกะดาะไว้ลมหยะบั้ง
			ไปตวยกันเตื่อะ
			มากินตวยกันเตื่อะ
			ไปเตื่อะไปแล้วตวยกันเตื่อะ
			ขอวานกำเตื่อะ
			บไปคับไปเตื่อะ
			กินเตื่อะเจ้า ข้าเจ้ากินแล้ว
			เอาเตื่อะคับผมบเอาละ
เต๊ะ	วัด	to measure	เต๊ะแหมก่าไล่แบ่งพักญาวเต้าโต
	วางท่า	to pose	เอาไม่มาเต๊ะกันก่าเลาะสูงเต้ากันก่อ
			เต๊ะท่างาม ๆ เป็นหยะถ่ายฮูบหื้อ
			เป็นจ่างเต๊ะเนาะ
เต้า	เท่า	clf. for a given quantity, often best rendered by "times, - fold"	คนตีนี้ใจดีกว่คนกรุงเทพฯหลายเต้า
			อำเภอนี้หน้อยกว่าอำเภอเมืองสองเต้า
เต้ากัน	เท่ากัน	to be equal	แม่ญิงสองคนสูงเต้ากัน
			หมูสองตัวใหญ่เต้ากัน
เต้าโต, เต้าฮื้อ	เท่าไร	how much, how many	เสื่อตีนี้เต้าโตเจ้า
			โค่งก่านนี้เสียงเต้าฮื้อ
			กับเข้ามือนี เต้าโต
เต้าอัน	เท่านั้น, แค่นั้น	only that, just that	หยะญะก่านตีนี้สองปีเต้าอัน
			มีพี่น้องสี่คนเต้าอัน

เข้าอู่	เท่านั้น, เดี๋ยวนี้	only this, just this	ไปกด <u>เข้าอู่</u> ปิดขายเดินไปจะได้ มีชะตังห้าร้อย <u>เข้าอู่</u>
เอน	พิง	to lean against	นั่ง <u>เอน</u> ฝา เอา <u>เอน</u> เสาไว้
ถึง	ถึง	to reach	<u>ถึง</u> เตียงก่อน <u>ถึง</u> ไปทอดก๋วยเตี๋ยว
เดิน	เดิน	to walk	ชอบ <u>เดิน</u> ก๋วยเตี๋ยว <u>เดิน</u> ไปไหน <u>เดิน</u> ไป <u>เดิน</u> มาบิ๊ตดิเกะ
เดิน	กางเกง	pants	<u>เดิน</u> ตัวนี้ดีดีกะวากซ์ <u>เดิน</u> สีเทานิ่งงามดี
เที่ยง	เที่ยง	noon	<u>เที่ยง</u> นี้กินหอยดีเหลือ เป็นหอยปะปึกมา <u>ตอนเที่ยง</u>
เดี๋ยง มะตอน	งอม	to be overripe	ก๋วยเตี๋ยวนี้ <u>เดี๋ยง</u> แก่ ปะก๋วยเต๋ <u>บเดี๋ยง</u> บ่หวาน
เดื่อ	ครั้ง, คราว	clf. for an event, incident, occurrence	พ่น ดีดีทิ ไป <u>เดื่อ</u> ละ มาเจ๊าะเลียด <u>เดื่อ</u> นี้เป็น <u>เดื่อ</u> ดีได้ไค <u>เดื่อ</u> หน้าปาลูกมาตวยเน้อ
	เลย	a particle used at the end of negative sentences	ญิงบ่ได้กิน <u>เข้าเดื่อ</u> บ่ไป <u>เดื่อ</u> บ่ฮ้อน <u>เดื่อ</u> บ่งาม <u>เดื่อ</u>
เดื่อม, เติม	เติม, เพิ่ม	to add, add to	เข้าเวียงบตีลิม <u>เติม</u> น้ำมัน <u>เดื่อ</u> เอาน้ำมา <u>เดื่อม</u> เหมหน้อย <u>เดื่อม</u> อาหารนหมูละญิง
แท้, แท้ ๆ	จริง, จริง ๆ	to be true, real	นึกว่าเป็นโลดดี <u>แท้</u> เป็นมิแพน <u>แท้</u> งานปออยม่วน <u>แท้ ๆ</u> นางงามเจียงใหม่ งาม <u>แท้ ๆ</u> เป็นเป็นคน <u>แท้</u> ผ่อทำว่าหะเก่ง <u>แท้ ๆ</u> แห้วบ่เก่ง
แตว	ผสมกับน้ำ	to mix with water	เอา <u>ดีดีทิแตว</u> กับน้ำละกะพ่น

แล้ว ๆ	เรื่อย ๆ	continuously, on and on	บัตยาแล้วเอา <u>แตร</u> น้ำหือละอ่อนกิน ไผเอาซีเปืออะมา <u>แตร</u> น้ำเหลัน ไป <u>แล้ว ๆ</u> กำเดียวหะตวยไป กิน <u>แล้ว ๆ</u> บ่ถ้าถ้า แ่อ <u>แล้ว ๆ</u> เตือะ สาวหะญับเดือ เมา <u>แล้ว ๆ</u> แฟนหะหนีละ
โต	พัง	to break, destroy	ควายมัน <u>โต</u> ฮ้อมด ขโมย <u>โต</u> ปะตุเข้าปัลักคว
โต้ง	ทุ่งนา, นา	paddy field	ไป <u>โต้ง</u> ก่อเจ้านี้ ไปเอาหญ้า <u>โต้ง</u> เอาควายไปเลี้ยง <u>โต้ง</u>
โต๊ะ	ยอ, หลอก	to flatter, wheedle	หัวหน้า <u>โต๊ะ</u> ลูกน้องญะก่าน เป็นชอบหือคน <u>โต๊ะ</u> คนใหญ่ <u>โต๊ะ</u> ละอ่อน

ก

ถุง	ถุง	bag	<u>ตัว</u> ถุงไปต่างโด ถุง <u>นี้</u> ปัด มี <u>ถุง</u> ใหญ่ก่อ
ตอก	เท	to pour	<u>ตอก</u> เหล้าหือเป็นน้อย เอาน้ำ <u>ตอก</u> คว่างเหีย <u>ตอก</u> แกงใส่ถ้วย
ถั่วดิน	ถั่วลิสง	peanut	ปลูก <u>เข้า</u> ละกะปลูก <u>ถั่วดิน</u> เอา <u>ถั่วดิน</u> ต้มห้าบาท
ถั่วถิน	ถั่วเขียว	mung bean	คว <u>ถั่วถิน</u> สุกแล้วเอามา <u>ตำ</u>
ถ้า	รอ, คอย	to wait	<u>ถ้า</u> กำเนือเดียวมา ผมหะ <u>ถ้า</u> ตีสำนักงานเนือ <u>ถ้า</u> ไผเจ้า
ถ้าจะอัน	ถ้ายังงั้น, ถ้าอย่างนั้น	in that case	<u>ตัว</u> บ่ว่าง <u>ถ้าจะอัน</u> เป็นไปคนเดียว วันนี้ฝนตก <u>ถ้าจะอัน</u> ก้อยไปวันพุก
ถ้าจะอี่	ถ้ายังงี้, ถ้าอย่างนี้	in this case	<u>ตัว</u> บ่สบาย <u>ถ้าจะอี่</u> เป็นกะบ่ญ่งละ <u>ถ้า</u> โชต <u>จะอี่</u> กะบ่อู้ละ

เกาะ	รองท้อง	to eat just enough to prevent hunger	ก่อนหะมานี้ <u>เกาะ</u> มาหน่อยละ กินหยัง <u>เกาะ</u> เหี้ยหน่อยก่อนก่อโยไป <u>เกาะ</u> หยังมาก่อนละหยัง กินเหล่า <u>เกาะ</u> ก่อน
ถึง	ถึง	to arrive	ลทหวัรมา <u>ถึง</u> ตีอะหยัง ไป <u>ถึง</u> ไหนมา <u>ถึง</u> ศาลาก่างละคับ
เขียน	เล่ม	clif. for sharp-pointed objects e.g. knives, axes	ยิบมิด <u>เขียน</u> สันหือกำ ขอยิมมิดหน่อยลัก <u>เขียน</u> ดู มุย <u>เขียน</u> นี้บ่ปอดม
เฉียว	เฉียว	to taper	<u>เฉียว</u> ป้ายไม่กำเตอะ ป้ายไม่นี้หยังบ่ได้ <u>เฉียว</u> เต้อ
แก็ด, ถ็อดแก็ด	ขยับ	to shift slightly	<u>แก็ด</u> กันไปหน่อย <u>ถ็อดแก็ด</u> มาตางในเพ็เตอะ
แกม	อีก	more, again	<u>แก็ด</u> ไป <u>แกม</u> น้อย เดินไป <u>แกม</u> น้อย วันทุกปีะกัน <u>แกม</u>

ท

ท่าหะ	คงจะ, อาจจะ	probably, will, may be	ฝน <u>ท่าหะ</u> ตัก <u>ท่าหะ</u> บตี ก่อนกินเหล้านัก งาน <u>ท่าหะ</u> บ่ม่วน ผ่อเป็น <u>ท่าหะ</u> บ่ปอใจ
โท	1. ทา	to spread on, to smear	เอายา <u>โท</u> ตัดตีตึงขิบเหี้ย เอาน้ำมัน <u>โท</u> ไม้ไว้
	2. โสภ	to plane	<u>โท</u> ไม้หือเลียบก่อนก่อยตาสิ

น

น่วม	ซ้ำ, ละ	to be mushy	ปะก้วยเตดสุดตักลงมาน่วมมด ก้วยเตี้ยะจนปอน่วม
น่อ, เนาะ	นะ	a particle used at the end of a sentence to	กำเตียวไปกาตตวยกัน <u>น่อ</u> ไปเวียงตวยกัน <u>น่อ</u>

		indicate a mild question	กิน <u>เข้า</u> กัน <u>ละ</u> <u>นอ</u> ได้ <u>แต่</u> อีก <u>ละ</u> ปอ <u>นะ</u>
นัก	มาก	many, much	วันนี้มี <u>คน</u> มา <u>นัก</u> ฝน <u>ตก</u> <u>นัก</u> มี <u>ชะ</u> ดั่ง <u>นัก</u>
นะ	นะ	a particle used to make an utterance	เด็ก <u>ละ</u> <u>นี้</u> อิม <u>ละ</u> <u>นี้</u>
นี่	นี่	gentle	เก่ง <u>นี้</u>
นี้	นี้	this	วันนี้ <u>วัน</u> ดี <u>แต่</u> ไต่ ตะ <u>วา</u> <u>นี้</u> ไปไหนมา คน <u>นี้</u> ใจ <u>ห</u> ง
นี้	เถียง	to argue over, put it up to other person	คน <u>ดี</u> อื่น <u>ชอบ</u> <u>นี้</u> กัน <u>ญะ</u> ก่าน หัว <u>หน้า</u> <u>นี้</u> ลูก <u>หน้า</u> ของ เป็น <u>ชอบ</u> <u>นี้</u> คน <u>อื่น</u>
นึก	คิด	to think	<u>นึก</u> ว่า <u>บ</u> มา <u>แล้ว</u> ฟัง <u>ญ</u> ง <u>เต</u> ื่อ <u>กะ</u> ล <u>ง</u> <u>นี้</u> ก <u>อยู่</u> <u>นึก</u> ผ <u>อดี</u> ๆ กะ <u>ล</u> ง <u>นี้</u> ก <u>อะ</u> ห <u>ง</u>
นี้	หนึ่ง	one	วันนี้ <u>วัน</u> ดี <u>นี้</u> ขอ <u>คน</u> จ <u>้วย</u> <u>นี้</u> คน
เนอ	นะ	a particle used to make an utterance	ไป <u>ละ</u> <u>เนอ</u> ขอ <u>ห</u> ือ <u>ม</u> ว <u>น</u> <u>เนอ</u> กิน <u>ก</u> ่อน <u>เต</u> ื่อ <u>ะ</u> <u>เนอ</u>
เนอ	นะ	gentle	บ <u>ดี</u> เจ <u>ื่อ</u> <u>เนอ</u>
นี้	ละลาย	to melt	น้ำ <u>แข็ง</u> ใ <u>น</u> ม <u>ด</u> ฮ <u>้อ</u> น <u>จ</u> น <u>ป</u> อ <u>ห</u> ยะ <u>ใ</u> ย <u>าง</u> ม <u>ะ</u> ต <u>อย</u> ใ <u>น</u> ดี <u>เด</u> ก <u>เ</u> ือก

บ

บ	ไม่	not	ค <u>น</u> บ <u>ง</u> าม ฝ <u>น</u> บ <u>ดี</u> ช <u>ะ</u> ด <u>ัง</u> บ <u>มี</u>
---	-----	-----	--

บัก้อย...เต้าโต ไม่ค่อย...เท่าไร hardly, not quite,
not very

บิไจ้แหล่ ไม่ใช่หรอก not exactly

บุดาย 1. เท่านั้น only, just that
2. เรียบ ๆ to be simple
3. ง่าย ๆ, เฉย ๆ to be plain, so so

บุดิ เสีย to break down

บุดิ..... อย่า.... Don't !

บุดันหญัง ไม่ทันไร only a short while later

บุด้า ไม่ต้อง not to have to

บุด้อ...เต้าโต ไม่ค่อย...เท่าไร not very

บุดื่อหญัง ไม่เป็นไร It doesn't matter

บุดื่อกินข้าวกา
กับเข้าปล่า

คนบัก้อยนัก เต้าโต
ผนบัก้อยตักเต้าโต
ผมอู้บัก้อยเก่งเต้าโต

Q. ได้ญินว่าคุณบือบมีตัวแม่แต่กา

A. บิไจ้แหล่ ไผบอกหัวหน้า

บิไจ้แหล่ คนนี้บิไจ้

บิไจ้แหล่ เป็นใจดีหะตาย

ผมอู้เต้าอู้บุดายเป็นกะโชค

ขอชะตังชาวบาทบุดายกะบได้

ญะกานเต้าอู้บุดายกะจ่ม

ข้าเจ้าขอใส่เสื้อแบบบุดาย ๆ นี้

เป็นแต่งตัวง่าย ๆ บุดาย ๆ

กับเข้าฮ้านนี้บุดาย ๆ บุด้อล้าเต้าโต

นาลิก้าบุดิ

ปากก้าบุดิ

บุดิสูปบุดิ

บุดิไป

บุดันหญังสาวป้อชอบละ

บุดันหญังเตื่อป้อบายสามละ

ญะกานบุดันหญังกะหิวละ

บิไคไปกะบุด้าไป

บุด้าถ้า ไปก่อนเตื่อ

บุด้าฟัง หะถ้า

กอนว่าบุดักกะบุด้ากินหนา

งานบุด้อม่วนเต้าโต

สุมาเตื่อคับ : บุดื่อหญังเจ้า

ญินตีเจ้า : บุดื่อหญังคับ

บุดื่อหญังคับ บุด้าฟัง

บุด้าเก่งใจหนา บิไจ้เป็นหญัง

บั้ง	คงจะ	probably	เป็น <u>บั้ง</u> ไปกินเลี้ยงในเวียงกา
บ่อ	ใหม่	a particle used at the end of a sentence to indicate a mild question	ไปหมู่บ้านตวยกัน <u>บ่อ</u> หื้อข้าเจ้าจ้วย <u>บ่อ</u> ผมตัวไปหื้อ <u>บ่อ</u> คับ
บะเชือส้ม	มะเชือเทศ	tomato	<u>บะเชือส้ม</u> กิไลเต้าได หื้อละอ่อนหัดกิน <u>บะเชือส้ม</u> นัก <u>บะเชือส้ม</u> มีวิตามินซีตวย
บะเดียว, บะเดียวนี้	เดียนี่	at present	<u>บะเดียว</u> คนบ่ไค้ไปวัด <u>บะเดียว</u> นี้ ไก่บ่ปอแปง กะล้งหะไป <u>บะเดียว</u> นี้ละ
บะป้าว	มะพร้าว	coconut	ตางเหนือปุก <u>บะป้าว</u> บ่ก้อยดีเต้าได <u>บะป้าว</u> อ่อนล้าขนาด
บ่าว	หนุ่ม, ชายหนุ่ม	young man, adolescent boy	บ่ตันหญ้งปอเป็น <u>บ่าว</u> ละ ลูกบ่าวหัวหน้าเป็น <u>บ่าว</u> ละ
บีด, บีดเดียว syn. กำเดียว	เดียนี่ก่อน, เดียนี่เดียว	just a moment	ถ้า <u>บีด</u> เดียนี่เน่อ แกมลัก <u>บีด</u> ก้อยบีดหม้อแกงล้ง <u>บีด</u> ไปแล้วสาวน๊ะ
โบ๊ะ	ผ่า	to cut, split	<u>โบ๊ะ</u> บะป้าวกำเตือะ บีดหะจ้วย <u>โบ๊ะ</u> หลว

ป

ปีด	ยกลง	to take down	<u>ปีด</u> เจ็อกล้งกำเตือคับ <u>ปีด</u> หม้อแกงล้งได้ละเจ้า
ปุ้น	ผสม	to mix	เอาถั่วกับงา <u>ปุ้น</u> กัน แป้ง <u>ปุ้น</u> กะน้ำตาลัน
ป่อ	พอ	to be enough	ใส่ปุยม่อ <u>ป่อ</u> ก็ <u>ป่อ</u> ก้อคับ ชะตงบ่ <u>ป่อ</u> ใจ
ปอดิ	พอดี	just then, exactly	เลื้อตัวนี้ใส่ได้ <u>ปอดิ</u> เลย มา <u>ปอดิ</u> กะล้งกองหาอยู่ ผมใส่เกือกกุ้นี้ได้จับ <u>ปอดิ</u>

พ่อ, อีพ่อ	พ่อ	father	ปู่ตัวงูะก้านหญิง อี <u>พ่อ</u> ไปต่างโตคับ
พ่อจาย	ผู้ชาย	man, male	อาสาสมัครตีล.พ.ช.เป็น <u>พ่อจาย</u> คนงาน <u>พ่อจาย</u> มีก็คน <u>พ่อจาย</u> คนนั้นมิเมียละ
พ่อเลี้ยง, พ่อเลี้ยง	พ่อเลี้ยง	1 stepfather 2 male millionaire	ปะเดียนี่กะมี <u>พ่อเลี้ยง</u> กะแม่ผมอยู่ ที่บ้านเต้าอัน <u>พ่อเลี้ยง</u> ผมส่งเลื้อมาหื้อ <u>พ่อเลี้ยง</u> โค๊ะปะไคคับ <u>พ่อเลี้ยง</u> สมเป็นเงินหมื่นเฮาไปกินเข้า ที่บ้าน
พ่ออ้อย, พ่อเฒ่า	ปู่, ตา	grandfather	<u>พ่ออ้อย</u> อาญเต้าโตเจ้า จ้วยปา <u>พ่ออ้อย</u> ไปนั่งตางบุนเน่อ
ป่อง	ช่อง	space, cavity	ลมเข้าตวย <u>ป่อง</u> บ้านนี้มี <u>ป่อง</u> ลมเนาะมันเลยฮ้อน
ปะ	พบ	to meet, see to find out	ไป <u>ปะ</u> กันไหนฮั้น มีคนโค๊ะ <u>ปะ</u> คุณโมนิค <u>ปะ</u> ไปคำล้องหองลุงมีละญึง เขาสูบแฟน <u>ปะ</u>
ปิดโห๊ะ	1. มาก 2. แหม!	very, a lot Well !	สาวเหนื่องาม <u>ปิดโห๊ะ</u> อาสาสมัครคนนี่เก่ง <u>ปิดโห๊ะ</u> ฮ้อน <u>ปิดโห๊ะ</u> <u>ปิดโห๊ะ</u> ๆ เป็นว่าข้าเจ้าบ่งาม <u>ปิดโห๊ะ</u> ๆ ผมบ่ใจสนใจเป็น
ปิด	1. พัด 2. ชิดไม้ขีดไฟ	to blow to strike a match	ลม <u>ปิด</u> ซี่ฝุ่นเข้ามา วันนี้ลม <u>ปิด</u> กะเลยฮ้อน <u>ปิด</u> กับไฟหื้อก่าเตอะ
พัน	1. พัน 2. มวน	1. thousand 2. to wrap around to roll (cigarette)	มีชะตังอยู่ <u>พัน</u> ห้า เอากะดา <u>พัน</u> ชะตังไว้ เอาใบตองมา <u>พัน</u> พับไว้ก่า <u>พัน</u> ปูลิไว้ลูป

จับ	จับ	to snare	เอาเข้าหนมโบจับกันจับ ขอ <u>จับ</u> หอมเจียสักหน่อยเดีอะ
ปั้นล้าปั้น- เหลือ	...นัก...หนา, นักหนา	elab colloq. highly, extremely	ฮ้อน <u>ปั้นล้าปั้นเหลือ</u> ม่วงจะได <u>ปั้นล้าปั้นเหลือ</u>
พา	พา	to bring along	ตะเจ้านิ <u>พา</u> ไผมาตวย <u>พา</u> ผมไปผ่อป้ออัยค้ำกำเดีอะ
ปลา	ปลา	fish	มัก <u>ปลา</u> ทอดก้อ <u>ปลา</u> เก้าลาดพิกล้ำขนาด
ขาด	ตัด, เจียน, เชือด	to cut	<u>ขาด</u> จิ้นดินใหญ่ ๆ หน่อย <u>ขาด</u> ตัดตีบตีออกเหีย <u>ขาด</u> คอไก่
ป้าย	หนี, อพยพ	to evacuate	จาวลาว <u>ป้าย</u> เข้ามาในแดนไทย หมัด <u>ป้าย</u> น้ำท่วม
ป้าย	1. ทา 2. ป้าย	to apply, spread sign, poster	ขอ <u>ป้าย</u> มา <u>ป้าย</u> เป็นเคื่องหมายกำ ตัดปากตางหะมี <u>ป้าย</u> บอกไว้
ป้าย	กว่า	more than, just over	บีกมาฮอดบ้านป้อห้าโมง <u>ป้าย</u> แล้ว อาญเป็นได้สามซิบ <u>ป้าย</u> แล้ว
บีก •• svn เมื่อ	กลับ	to go back	<u>บีก</u> บ้านก็โมง ค้ำละข้าเจ้าหะ <u>บีก</u> ก่อนเน้อ
ป็น	พลิก, พลิกกลับ	to turn over	<u>ป็น</u> ไก่ในกะทะกำ <u>ป็น</u> ป่าตัดากไว้กำ
ปิว	ปลิว	to be blown	จอดลดกำเดีอหมวก <u>ปิว</u> กะดา <u>ปิว</u> ตีกลงลุ่ม ซี้ <u>ปิว</u> เข้าตำ ผมมี <u>ปิว</u> สามคน
ปี่	1. พี่ชาย 2. พี่สาว 3. พี่	older brother older sister little used with the first name of an older person	<u>ปี่</u> เก้าข้าเจ้าอาญซิบละ ข้าเจ้ามีอ้ายนึ่งคนกะ <u>ปี่</u> สองคน <u>ปี่</u> ทองตีไปกาดตวยผมก้อดับ หน่องกินไปแต่ ๆ บ่ถ้าถ้า <u>ปี่</u> <u>ปี่</u> หะไปโฮงยา

พี่ชาย	พี่ชาย	brother-in-law	พี่ชายเป็นญาติกันดีโง่งยา อ้ายเป็น <u>พี่ชาย</u> ผมเตีอะ
พี่ๆ	พี่สะใภ้	sister-in-law	พี่ไปผมเน็นอาจ่าน พี่ไปเป็นงามไละ
พี่ชาย	พี่ชาย	brother-in-law	พี่ชายเป็นญาติกันดีโง่งยา อ้ายเป็น <u>พี่ชาย</u> ผมเตีอะ
พี่ไซ	พี่สะใภ้	sister-in-law	พี่ไปผมเน็นอาจ่าน พี่ไปเป็นงามไละ
ปี๋	1. ปี๋	year	ปี๋นี้ปี๋อะหญ่ง อาญูกี้ปี๋ละ
	2. หัวปลี	flower cluster of the banana tree	ปี๋นี้หัวเต้าโต มะแลงนี้หยะแก่งปี๋
ปึก	ทึ่ม, โง่	to be foolish	ปึกแก่คู่จะโง่กะบเข้าใจ ละอ่อนคนนี้ <u>ปึก</u> บดโห๊ะ
ปั้ง	1. พัด	to blow	ลมปั้งผ้าตัก
	2. ละบัด	to flutter	เอาผ้าไปปั้งตางนอกไป ปั้งซี่ฝุ่นออกก่อน
ปัด	เปิด, จับ	to open, prise	ปัดหนังสือไปหน้าชิบสอง ปัดไม้ชิ้นกำเตือ
ปิ่น	1. พื้น	floor	นั่งบนปิ่นกะหลัวกันเนาะ ปิ่นเป็นซี่ฝุ่นนั่งบนเก้าอี้เพ้
	2. ใต้ถุน	the space under a Thai house	เล้าไก่อยู่ปิ่นเฮือน เอาลดไว้ปิ่นเฮือนเพ้
บุลี, บุลิ	บุหรี	cigarette	สูบบุลีก่อคับ บตีสูบบุลินักหยะตายแล้ว
ปูด	ขาด	to be torn	ลดคว่าเตียว <u>ปูด</u> เลย เจ็อก <u>ปูด</u>
บู้, บู้เมีย	กระเทย	hermaphrodite	คนตีชายกับเข้าฮันเป็น <u>บู้เมีย</u> ปะเตียวนี้มี <u>บู้เมีย</u> นักขนาด
ปลูก	ปลูก	to plant	<u>ปลูก</u> หักไว้กิน กะว่าไว้ขาย ปะเชื้อส้ม <u>ปลูก</u> บปอดญา

ขึ้น, ขึ้น	โนน	there, over there
เป็น	เป็น	to be
เปลือย- เปลือย	เยอะแยะ	to be a lot, a great deal
เป่า	1. เป่า	to blow
	2. เปล่า	1. to be empty 2. to be plain
เป็ย	รวม	to add up, sum up
เป็ย	เหมาะสม	to be suitable, appropriate
เป็น	1. ผม, ดิฉัน	I, me
	2. เขา	he, him, she, her, they, them
เป็ย	โผ	to rush up with arms spread out
เป็ย	จวบ, ครว้า	to grasp
เป็ย	เทียบ	to compare
เป็ย	เปื้อน	to get dirty

โผเดินมาขึ้น
บ้านเป็นอยู่ต่างขึ้น
เป็นเป็นโผ
คุณเป็นอาสาสมัครใจก่อ
มีพักเปลือยเปลือยเปลือย
กับเข้ามีเปลือยเปลือยเปลือย
ตากกาแล้วเป่าหื้อแห้ง
เป่าไฟกำ
ขอแก้วเป่าแค้นหนึ่ง
เอาจานเป่าไปเก็บเหี้ย
ขอน้ำเป่าแค้นหนึ่ง
เข้าเป่าจานหนึ่ง
เอามาเป็ยกันไว้ต่างเพ็
อันนี้เหมือนกันเอาเป็ยกันได้
ใส่เสื้อตัวนี้เป็ยก่อ
อู๋เป็ยเนาะ
กูนี้เป็นเป็ยกันแต่ ๆ
เป็นหะไปหาดีบ้าน
ตัวหะไปตวยเป็นก่อ
คุณบ๊อบเป็นว่าเป็นหะเข้าเวียง
หะไปถ่งเป็น
เมียหัวหน้าเป็นบ่สบายเอาไปเยี่ยม
เป็นน่อ
ละอ่อนหันคุณแอนกะฟังเป็ยเข้าหา
เป็นฟังเป็ยหาป้อกับแม่
มีอะหญิงกะเป็ยไว้ก่อน
โผเป็ยถงไปเหอ
เอามาเป็ยกันผ่อโผเหมือนกันก่อ
เอาคนเก่ากะคนใหม่เป็ยกัน
เสื้อเป็ยนหญิงนะ
เต็ยเป็ยขนาด

เขียน, เขียน	เพื่อน	friend	วันพุกหยะโบฮันเขียนดีศาล คุณเจนกับผมเป็นเขียนอีกกัน
แป้	1. แพ้	to give in, lose	ฟุตบอลทีมใดแป้ ผมเป็นฝ่ายแป้
	2. ไหว	can. to be capable of	ญกถงบ่ยแป้ก่อ ข้าเจ้าเอาแป้เจ้า กินแป้ก่อ
แป้	แปล	to translate	จ้วยแป้กำเป็นภาษาอังกฤษกิดจิมเจ้า ผมจ้วยแป้จัดหมายหือเป็น
แป้ง	สร้าง	to build	เฮือนไผกะล้งแป้ง จ้วยกันแป้งศาลาเด้อ
แปด	ป้าย	to wipe, brush	ไผเอาสิมาแปดลถผมเหอ ชอกาวแปดนี้หน้อยเตอะ
แป็ด	พลาด	to miss, fail	เลขแป็ดไปหน้อยเดียว ญาไม่แป็ดเลยตักซี่เปืออะ
แป็บ	แบน	to be flat	ยางลถแป็บเลยมาจ่า
แปม	ไม้ขีดไฟ	match	ซื้อแปมจิม
แป๊ะ	เงินเชื่อ	to buy on credit	แป๊ะผ้าเป็นมาใส่ บ่มีชะตงปอกะแป้ไว้ก่อน
ไป๋	กล่อง	box	เก็บกระดาษใส่ไป๋ ขอไป๋กระดาษสักแก่นเตอะ
ไป้ง, ป้ง	ผลิ	to begin to grow and develop	หญ้าไป้งเล็ว ญิงฝนตักเค้าไม้ญิงไป้งไวย
ไปด	พัง	to collapse	ดินไปดลงมา ตำฝ้งไปดญ้อนว่าน้ำเขาอะ
ไป	สะกั	female relative by marriage	ตัวหยะไปเป็นไปอ้วยค้ำกา

ผ

ผัด	ผัด	to come up, show up	กอยล๊ะผัดผัดมาฮัน อะหญิงผัดออกมา
-----	-----	---------------------	-------------------------------------

ดู	ดู. มอง	to see, watch	<u>ดู</u> ถึงระฆังตีก็อปไว้ท่าเลาะ <u>ดู</u> เลาะมือจะหญิงพอง
•• svn. กอข.			
แฉ่ง			
ผาน	ผลาญ	to destroy, ruin	ลูกบตี <u>ผาน</u> บื้อแม่ เป็นจันญ้อนว่าสาว <u>ผาน</u> มด
ผานใจ	เกรงใจ	to have consideration for	ไปหมั้นกะ <u>ผาน</u> ใจเป็น ญะหญิงกะ <u>ผาน</u> ใจกันพอง
ผ้าน	เข็ด, ขยาด	to be afraid of	ตั้งแต่โดนหมาขีบ ผมหันหมากะเลย <u>ผ้าน</u>
ผิดกัน	ทะเลาะ	to quarrel	คนบ้านข้าง ๆ ฮัน <u>ผิด</u> กันตั้งวัน ผมหิดกันกะปีหมั้นขนาด
ผิดอีกผิดใจ	เจ็บใจ	to feel hurt	<u>ผิด</u> อีก <u>ผิด</u> ใจอยู่บ่อดายกะโดนว่า <u>ผิด</u> อีก <u>ผิด</u> ใจ บอหญิงกะบ่เจือ
ผีบ้า	บ้า ๆ บอ ๆ	to be crazy	อู๋เหมิน <u>ผี</u> บ้า คุณจอห์น <u>ผี</u> บ้า
เผอ	เผล	to be unaware	เลี้ยงละอ่อนฮ้ายบตี <u>เผอ</u> <u>เผอ</u> บ่ได้ขโมยหะเข้าบ้าน
ผึ้ง	ผึ้ง	bee	ส่งเสริมหื้อจาวบ้านเลี้ยง <u>ผึ้ง</u> ละวัง <u>ผึ้ง</u> หะเดียดเน้อ
แผว	ถึง	to arrive	มา <u>แผว</u> เมืองไทยมะได วันนี้มา <u>แผว</u> บ้านเลยแล
•• svn. ฮอด. ถึง			
ไผ	ใคร	who	<u>ไผ</u> จ้อจันตีเจ้า ไปกับ <u>ไผ</u> <u>ไผ</u> กะได้ไปส่งจิม
••			

ผ

ผอย	ผอย	sl to chat	หมุ่แม่ญิงนี้ชอบ <u>ผอย</u> เนาะ <u>ผอย</u> กันอยู่ฮันบ่ญะก้านสักเตื่อ
ผัด	ผัด	to winnow	เป็นเก่งเนาะ <u>ผัด</u> เข้ากะจ้าง ตีเข้าแล้วกะเอา <u>ผัด</u> ก่อน
ผียน	ผาด	1. to be astringent (in taste)	บะส้มโอบ่แก่แต่มันญิง <u>ผียน</u> อยู่

2 to have an illusion

หันตัวเดินเข้ามา กระทั่งคิดว่า เสียง ใน
หัวได้ยินกระว่าจะได้มรดกจากชายข้างาม

พ

พอง หมายถึง to have one's heart set on

มาดีสำนักงานตั้งวัน ๆ ทานะ พอง
ไฟเหนือ.
ไป พอง ลาวไว้ต่างใจ

พอง ปร่าง ease

เอาหญิง พอง
เพียงมีดีไหน พอง
ไม่บ่มัก พอง

พร้อม พร้อม to be ready

พร้อม ดีหะเบ
ผม พร้อม แล้วด้วย
มาต่าง พ

พ้. เพ ี่นี้ here, right here

หมวกอยู่ พ้ เนี้
ฮ้องเป็นมา พ้ เตื่อะ

เพอะ เจอะเจอะ to be slushy, wet

ฝนตึกหนตาง เพอะ มด
ตางเข้าบ้าน เพอะ แก่

เพี้ยง, เพี้ย เพี้ยย plant louse

เพี้ยง กั้นใบกุหลาบมด
เอาขามา เพี้ยง เี้ย

เพี้ยว ทำความสะอาด to clean up

จ้างคนมาช่วย เพี้ยว บ้าน
วันดีดีนี้หะ เพี้ยว บ้าน

โพ้ แตก to break

ถง โพ้ โพ้
กะเป่าเสื้อผ้า โพ้

svn ฮั่ว

พ

พะ กระฉอก to splash out

น้ำ พะ ออกจากแก้ว
เหล้า พะ มด

พ้ง รีบ to hurry

พ้ง ไปตางใด
พ้ง ญะก้าน

พ้งเตื่อ, พ้ง...เตื่อ อย่าพ้ง wait !

ชะใจแล้วผม พ้ง
พ้ง กั้นเตื่อถ้าป้ออยู่ก่อน
พ้ง เตื่อ พ้ง ไปเตื่อ

พุง กระจาย to spread

ชี้ พุง พุง ไปมด
บ้านฮก พุง มด

ม

หมด	หมด	to be all, be used up	ใบตวยกิน <u>หมด</u> เลย ใจจะ <u>ตั้ง</u> ม <u>ุด</u> ก่อนสิ้นเดือน น้ำมัน <u>มุด</u> ถึง
มน	กลม	to be round	ละอ่อนนี้หน้า <u>มน</u> ดีเนาะ
ม่วน	สนุก	to have fun	ไปแอ <u>ว</u> ม <u>่วน</u> ก่อ งานวัด <u>ม่วน</u> ขนาด
มอ	ง่าย	to be easy, easily	บตีเก็บยาไว้ <u>มอ</u> มือ อู <u>มอ</u> ดีเนาะ เอารางไว้ <u>มอ</u> เขาจะหะเบ็ยไปเบ็ย
มอก, เม	ง	as far as, up to	ลูกนี้ไป <u>มอก</u> บ้านกำนันเต้าอัน ใส่ <u>บ</u> ย <u>มอก</u> โต ไป <u>บ</u> เม <u>ิน</u> <u>เม</u> ้า <u>ล</u> ก <u>ล</u> อง <u>ว</u> น <u>ก</u> ะ <u>บ</u> ีก
มอกำปอ	พอประมาณ	to be moderate (in quantity)	: ใส่ <u>ก</u> ื่อ <u>น</u> ัก <u>ก</u> ่อ : ใส่ <u>มอก</u> กำ <u>ปอ</u> เจ้า เอาน้ำ <u>ด</u> ่าน <u>ใส่</u> ม <u>อก</u> กำ <u>ปอ</u> <u>น</u> ่อ <u>เจ้า</u>
มอกบ้ายบตี	พอใช้	fairly good	เขา <u>ซ</u> ื่อ <u>เต</u> ียว <u>มอก</u> บ <u>้าย</u> บ <u>ตี</u> ใส่ <u>ล</u> ัก <u>ตัว</u> มี <u>ค</u> น <u>มา</u> ม <u>อก</u> บ <u>้าย</u> บ <u>ตี</u>
มอกอัน	แค่นั้น	up to that point	ใส่ <u>ย</u> า <u>มอก</u> อัน <u>ก</u> ะ <u>ป</u> อ <u>ล</u> ะ <u>มอก</u> อัน <u>บ</u> ด <u>าย</u> บ <u>ถ้า</u> เสีย <u>ใจ</u>
มอกอี่	แค่นี้	up to this point	อู <u>มอก</u> อี่ <u>ก</u> ะ <u>ช</u> ิด ญะ <u>ก</u> ่าน <u>มอก</u> อี่ <u>ก</u> ะ <u>จ</u> ่ม
มะค้ำ	ตอนค้ำ	in the evening	<u>มะ</u> ค้ำ <u>นี้</u> ไป <u>เว</u> ียง <u>น</u> ่อ
มะคีน	ตอนกลางคืน	at night	ชอบ <u>แ</u> อ <u>ว</u> มะ <u>ค</u> ีน <u>ดี</u> บ <u>ัด</u> โ <u>ห</u> ะ
มะเจ้า	ตอนเช้า	in the morning	<u>มะ</u> เจ้า <u>นี้</u> ไป <u>ไ</u> ต <u>ัง</u> ก <u>ิ</u> โม <u>ง</u> เป็น <u>ไป</u> ก <u>ุง</u> เท <u>พ</u> มะ <u>เจ้า</u> นี้ <u>ล</u> ะ
มะโด	เมื่อใด, เมื่อไร	when	<u>มะ</u> โด <u>ห</u> ะ <u>ไป</u> แ <u>อ</u> ว <u>บ้าน</u> แ <u>ถ</u> ม มา <u>แ</u> ว <u>มะ</u> โด ว่าง <u>มะ</u> โด <u>ก</u> ะ <u>ไป</u> เต <u>ื่อ</u> ะ <u>น</u> ่อ
มะตอน	ตอนบ่าย	in the afternoon	วัน <u>ดี</u> ด <u>มะ</u> ต <u>อน</u> ไป <u>น</u> ้ำ <u>ต</u> ัก <u>น</u> ่อ ไป <u>ถ</u> ึง <u>แม่</u> ช <u>อง</u> ส <u>อน</u> มะ <u>ต</u> อน <u>ล</u> ะ

มะแลง	ตอนเย็น	in the evening	ไปถึงเจียงฮายบอ <u>มะแลง</u> ละ ญะหญิงกิน <u>มะแลง</u> นี้
มะวัน	ตอนกลางวัน	in the day time	<u>มะวัน</u> นี้ญะหญิงพ่อง ไปฝ่อหนังมะวันน่อ
มัก	ชอบ	to like	<u>มัก</u> กินแกงฮังเลก่อ ข้าเจ้าบ <u>มัก</u> ไก่อทอด
มันแก้ว	มันเทศ	sweet potato	<u>มันแก้ว</u> กิไลเต้าโต
มันอะลู	มันฝรั่ง	potato	แม้ว่าเอา <u>มันอะลู</u> มาขาย บางเตือ <u>มันอะลู</u> กะแบ่ง
มัว	มัวแต	to be busy with	<u>มัว</u> ญะหญิงอยู่ฮ้องเป็นเมิน เป็น <u>มัว</u> ญะก้านเลยมาได้
มาน	ท้อง	to be pregnant	เป็นกะลัง <u>มาน</u> ได้หิกเดือนละ หมุ <u>มาน</u> ปอหะติเกิดละ
มีดญับ	กรรไกร	scissors	<u>มีดญับ</u> เทียนนี้หองไผ ขอยืม <u>มีดญับ</u> กำไละ
มีนต้า	ลืมตา	to open the eyes	ไค้ลับจนปอ <u>มีนต้า</u> บขึ้น <u>มีนต้า</u> ฝอละกะลับไปแหม
มีน	ลื่น	to be slippery	ฝนตักถนน <u>มีน</u> หนตาง <u>มีน</u> บตีล็ดแล้ว
มุย	ขวาน	axe	<u>มุย</u> เทียนนี้หนักขนาด ก้วยมี <u>เม็ด</u> ก่อ
เม็ด	เมล็ด, เม็ด	seed	ตะวานี้ <u>เม็ด</u> เลยบมาญะก้าน
เมย, เมื่อย	ไข้	fever	อยู่ตั้น <u>เมิน</u> ละหญิง อยู่บ <u>เมิน</u> สองปีบตาย
เมิน	นาน	to be long	ไผ <u>เมิบจะเล็</u> อยู่ฮัน นอน <u>เมิบจะเล็</u> เมิน ๗ บได้
เมิบจะเล็	หงาย	to lie face down	ฮ้อนจนปอพัก <u>เมียน</u> ไปมด
เมียน	วอด, วอดวาย	to consume	ฟั่ง <u>เมือ</u> เตือ
เมือ, เมีย	กลับ	to go back	บิต <u>เมีย</u> บ้านตวยกัน
•• syn. ปัก!			
แม่เลี้ยง	แม่เลี้ยง	1. stepmother	<u>แม่เลี้ยง</u> ผมอาญุหน้อยกว่าแม่ผม

แม่หมอน	ทวด	2 female millionaire great grandmother	<u>แม่เลี้ยง</u> บัวคำ เป็นมิตินัก <u>แม่หมอน</u> อาญู เก้าสิบแล้ว
แม่อุ้ย	ย่า, ยาย	grandmother	<u>แม่อุ้ย</u> บ่สบาย
แม่เต่า			<u>แม่เต่า</u> ไปต่างใด
แมงงงน.	แมลงวัน	fly	<u>แมงงงน</u> ตอมกับเข้า
แมงวัน			
แมงบัง	หนอน, บั๊ง	worm, carterpillar	<u>แมงบัง</u> กินใบมด กุหลาบ เก้านี้มี <u>แมงบัง</u> นักขนาด อะหยัง <u>แมง</u> ออกมาอัน
แมน	โผล่, เขี่ยมหน้า	to snow up to stick one's head out to see	<u>แมน</u> หน้าผ่อกำโละ โผล่อยู่อันฟอง บ่มี <u>แมน</u> มากำแล้ว
แมน	ไซ้	1. expression used to convert a state ment into a yes or no question 2. That's it !, Yes !	ปากกำดำนี๋ หองตัว <u>แมน</u> ก่อ บ่ <u>แมน</u> คับ <u>แมน</u> กะว่าบ่ <u>แมน</u>
แมน	ไซ้	syn. ไซ้	
แมบ	แลบ	to flash (as lightning)	ปากกำดีแดง <u>แมน</u> หองผมละ ฟ้า <u>แมบ</u> จะอีญิงหะไปอยู่กะ ฟ้า <u>แมบ</u> บ่ตายบ่ถ้ากั๊ว
ไม้	ซื่อวด, ซี้คู้ย	to be boastful	ฟังเป็น <u>ไม้</u> มวนตี ลุงคำเป็นคนซี้ <u>ไม้</u>
syn. โว			ไปตัด <u>ไม้</u> มาแบ่งเฮือนใหม่
ไม้, ไม้	ไม้	wood	
ย			
โย	1. พี่สาว	older sister	<u>โย</u> ผมญะกำนตี ล.พ.ช. แม่ญิงคนนัน <u>โย</u> ผม
	2. พี่	title used with the first name of an older female	<u>โย</u> สมศรี เป็นคนใจดี จ้วยฮ้อง <u>โย</u> บังอร หือกำเตอะ
ถ			
ลก	ถอน	to pull out	<u>ลก</u> หนุ้อออกหือหมด เก้าตีมันบ่งามกะ <u>ลก</u> คว้างเหีย

ลั่น, แล่น	วิ่ง	to run	หะยะไป <u>ลั่น</u> กำเดียวหะยะตัว แจ็บแจ็บ <u>ลั่น</u> บ่ได้
ลวก	ลวก	roughly	ญะอะหญัง <u>ลวก</u> ๆ มันบ่ดี
ลวด	1. เลย	to be beyond, further	ไปกาดแห้วหะยะ <u>ลวด</u> ไปไปสะณีย์ <u>ลวด</u> ไปศาลาก่างหือกำเตอะ เดิน <u>ลวด</u> ไปแขวประตุเจียงใหม่ หียบ <u>ลวด</u> ชิตันนมากำ
	2. ลวด	wire	
ล้อ	เกวียน	cart	หน้าฝนทำหะยะนัง <u>ล้อ</u> เข้าไป ขอยืม <u>ล้อ</u> ไปลากเข้าจิม
ละอ่อน	เด็ก	children	<u>ละอ่อน</u> คนนี ลูกเ ข้าเจ้าฮัก <u>ละอ่อน</u>
ละ, ละ	แล้ว	already	ไป <u>ละ</u> กินเข้า <u>ละ</u> ญัง มีแพน <u>ละ</u> กา อาญุสามซิบ <u>ละ</u> ไค <u>ละ</u> บ่กะไป <u>ละ</u> เหย ข้าเจ้า <u>ละ</u> สาไปซื้อดอกไม้หือ เไมหะยะ <u>ละ</u> สาไปจ่ายผมพอง <u>ละอ่อน</u> บะเตย <u>ละ</u> สาบ่ได้ เลี้ยง <u>ละอ่อน</u> ฮ้ายบตี <u>ละ</u> สา เข้าหนมนี <u>ละ</u> ดี กับเข้าวันนี <u>ละ</u> ขนาด ฮ่อน <u>ละ</u> ไป ฮวัน <u>ละ</u> ไป คน <u>ละ</u> ฮู่จะไคกะบ่เข้าใจ แจ็บคอ <u>ละ</u> ญังกะบ่ลง ก่อนหะยะส่งลายงานผ่อ <u>ละ</u> กำเด้อ เป็นญะบตีผมต้องมา <u>ละ</u> ใหม่ เฮือนหลังนี <u>ละ</u> แก่ วันนี <u>ละ</u> ต้อง เลยไปไหนบ่ได้
หลับ	หลับ	to sleep	
อาสา	1. รับอาสา	to volunteer	
	2. วางใจ, ไว้ใจ, เผลอ	to trust	
ล้ำ	อร่อย	to be delicious	
ล้ำไป, ล้ำเหลือ	เกินไป	too much	
ลึก, ลึกลิ้น	โง่	to be stupid	
ลืน	กลืน	to swallow	
ลั้ม	ซ้ำ, ทวน	to repeat, review	
ลู	ผุพัง	to be dilapidated	
ลูต้อง	ท้องเสีย	to have diarrhea	

ลุก	ลุก	to get up, rise	ตะเจ้าลุกก็โมง เป็นลุกหรือข้าเจ้านั่ง
ลูกชาย	ลูกเขย	son-in-law	ลูกชายบ้านนี้เป็นตำหนวด นิกา <u>ลูกชาย</u> กำนัน
ลูกบ่าว	ลูกชาย	son	<u>ลูกบ่าว</u> ผมเขียนอยู่กรุงเทพฯ
ลูกสาว	ลูกสาว	daughter	อิมมี <u>ลูกสาว</u> สามคน
เลื้อย	1. เลื้อย 2. ช้า	to crawl s. to be slow	งู <u>เลื้อย</u> ถ่ายหน้าไป เป็นญะก้าน <u>เลื้อย</u> ขนาด <u>เลื้อย</u> แก้บ่ไหว
เลา	งาม, หล่อ	to be good looking, beautiful	ลูกบ่าวเป็น <u>เลา</u> ดี แฟนตัวบ่ <u>เลา</u> แต่บ่ <u>เลา</u> ว่า
เล่าขวัญ	นินทา	to gossip	ตัวบ่ดี <u>เล่าขวัญ</u> เป็น <u>เล่าขวัญ</u> คนอื่นบ่ดี
ลึก, ลึก	ลึก	to be deep	น้ำบ่ <u>ลึก</u> เดินข้ามได้ เข้ากองไป <u>ลึก</u> ก่อ
เลิง	เพลิน	to enjoy	<u>เลิง</u> จันปอสิมกำน
แล้ว	หรือ, ี	1. interrogative particle used in a yes-or-no question 2. Is that so?	บ่ไป <u>แล้ว</u> <u>แต่แล้ว</u> <u>แล้ว</u> เจ้า
ไล่	1. รื้อถอน 2. ทก, ทกรด	to tear down to be spilled	<u>ไล่</u> หลังคาออกเหี้ย ไผญะถงเข้า <u>ไล่</u> เหอ เข้าหนม <u>ไล่</u> มัด
โรงเรียน	โรงเรียน	school	วันนี้ไป <u>โรงเรียน</u> ก่อ
โล๊ะ, เลาะ	ลี, ซิ, ไง	a particle indicating definiteness or emphasis	ขอ <u>หน้อยโล๊ะ</u> จ๋วย <u>กำเลาะ</u> อยู่ <u>ฮั่นเลาะ</u>

๖

วอก	ลิง	monkey	หน้า <u>เหม็นวอก</u> เลย ฮ้าย <u>หยั่งวอก</u> นี้
-----	-----	--------	--

วอกนั๊ก	กะลอน	to be deceitful	บตีหัดเป็นคนวอกนั๊ก ป้อจายวอกนั๊ก
วันพุก	วันพุ่งนี้	tomorrow	วันพุก หยะไปเจียงดาว
วันฮือ	วันมะริน	the day after tomorrow	ก้อยไปวันฮือ กะแหล้วยกัน วันฮือหยะไปงานศพ
วัก	ช้อน	to dip up	วัก น้ำจากโอ่ง วักเอาไก่อดินนั้นขึ้นก่า
วิด	กระโดด	to jump	วิดข้ามช่องน้ำ เล่นวิดเจือก
วี	พัด	to fan, fan	ยิมวีมาวีกำตุ้
เว้า, เขี้ยวเว้า	ฟันหลอ	a worn-down tooth	กินเข้าหนมหวานักเขี้ยวหยะเว้า
เวียง	ตลาด, เมือง	down-town	วันนี้หยะไปเวียง เข้าเวียงแล้ว
แ่ว	แวะ	to stop in	ก่อนเข้าเวียงหยะแ่วไปหา
แวก	แวกล้อม	to surround	ปูกเกิดอกไม้แวกเสารง
แวน	กระจก	mirror	ยิมแวนมาสองผ่อหน้าหน้อยลิ๊ะ
โว	ขี้คุย, ขี้อวด	to be boastful	บตีเจือเป็น เป็นโว
ไวย, เวย	เร็ว ๆ	quickly	ไปละมาไวย ๆ หนา ชะใจ ไวย ๆ ฝนหยะตักละ

ค

สด	1. สด 2. ไผ่ลี้	to be fresh to come up	พักวันนี้บป้อสดเต้าได ไผ่สดมาฮั้น สดลุกไหนมา
สลิด	3. หลงฝู่ง คัจจิต	to be in the wrong group to be affected	ไก่อ่ไผ่สดเข้ามานี้ ละอ่อนแม่ญิงคนนี่สลิดนั๊ก
สลุง	ขัน	bowl	จ้วยส่งสลุงหื้อก่าเต๊ะเจ้า
สวก	ดุ	to be fierce, cruel	เมืองนี้เมืองคนสวก หมาบ้านนี้สวกขนาด
สวกแสร, แสร	ยุ, ยุยง	to insite	บตีสวกแสรหื้อคนผิดกัน

สวาย	ส่าย, เขย่า	to shake, sway from side to side
ส่อ	ฟ้อง	to tell on
สอด	เที่ยว, เดินเล่น	to walk for pleasure
สะเบ็งสะเจ็ง	ตกใจ	to get frightened
สะเปะสะปะ	หลายอย่าง	many different kinds
สะพาย	สะพาย	to carry on the shoulder
สะเปะสะปะ	ปนเป	mixed in a disorderly
สะมัก	สำลัก	to choke
สะลี	ฟูก, ที่นอน	mattress
สะเลสะล่า	ถล่ำ, ถลา	to reel, stagger
สะแล	เกือบ, จวน	almost, nearly
สะหลา syn จ้าง	ช่าง	artisan
สักกำ, สักบีด	อีกประเดี๋ยว	in a little while
สักหน่อย	อีกหน่อย	a little bit more
สับปะหฺลี	1. โหล 2. สับปลับ	unpredictable to be deceitful (in the sense of saying one thing to one person and another to another)

สวายกิงไม้
สว่ายขวดก่อนกิน
 ชีบลดสว่ายไปสว่ายมา
 เป็นไปส่อว่า โดนแก๊ง
 ไปโฮงเฮียนโดนตีกะปึกมาส่อป้อแม่
 ไปสอดตำหนุนี้
 ไปสอดกาดมา
 อู้ดงจันป้อสะเบ็งสะเจ็ง
 เอ็กใส่จันป้อสะเบ็งสะเจ็ง
 วันนี้มีกับเข้าสะเปะสะปะ
 ชื่อควมาสะเปะสะปะ
สะพายกะเป๋ไปตางโด
 คับบโตีะวางสะเปะสะปะไปมด
 กินหญงสะเปะสะปะหะลือตองเนอ
 ใจจันป้อสะมัก
สะมักน้ำ
 เกือสะลีหือเป็นนอน
 ญูจันป้อสะเลสะล่า
สะแลต่ายแหลัว
สะแลไปบตันลด
สะหลาชุดหลุมเล็กมอกโด
 ถ้าสักกำเด้อ
 แหมสักบีดก้อยไป
 ฟังอิมเตือกินสับปะหฺลียก่อน
 เอาหือแต่ ๆ บตี สับปะหฺลีย
 เป็นเป็นคนสับปะหฺลีย
 คนสับปะหฺลียเจือบได้

ล้ม	วาง	to put down	ถึงเวลาถึงเช้าแล้วล้มก่อน เอาเตียงไปล้มไว้หน้าบ้าน
ลาด	1. เสื่อ 2. ลาด	mat to splash	นั่งบนลาดแพ ฝนลาดเข้าหน้าต่าง
ลายซั้ง syn. ต้าย	เข็มขัด	belt	ลายซั้งเส้นนี้ทำหยาบแปง
ล้าย	ชดใช้	to repay, pay the debt	ผมจะปากกาหายละผมจะชดล้าย เอาตั้งไปล้ายเป็นเหยีย
ลิ	ลอย	to pick by means of a long pole with a basket or prong on the end	เดี๋ยวหะลิปะม่วงมาหื้อกิน
สิ่งตึง	ทึม, เช่อ	to be dull, foolish	อ้ายเป็นคนสิ่งตึงแมนก่อ
ลุม, ลุ่มมา	ขอโทษ	Excuse me !, to apologize	ลุมเตอะเจ้า บ่ได้ตั้งใจ ขอลุมมาเตอะคับ
ลุด	มุ้ง	mosquito net	กางลุดหื้อเป็นเหยีย ญงหะขบ
ลุน	จุน, ยุง	to be meddlesome	ฟังมาลุนเต้อ เป็นชอบเข้ามาลุนกับงานผมดี
ลูป	ใส่, ลวม	to put on	ลูปหมวกสีแดง ลูปเสื้อตัวโตดี
ลวย	หลอก	to deceive	ลวยหื้อเป็นไปปะกัน คนใหญ่มักลวยละอ่อน
ลู่	เลี้ยง	to feast	ญกน้ำมาลู่แขกกำตุ เอาเข้าหนมไปลู่กันกินเนื้อ
ลูน	ปน	to mix	เอาถั่วกะงามาลูนกันเหยีย
เลย	เฉย	to be impassive	บ่ถ่าสนใจเลย ๆ ไว้ เป็นเป็นคนเลย
เลี้ยง	หมด	up, all up	ขายควเลี้ยงละกา
* syn. มด) เลี้ยงอีก- เลี้ยงใจ	หมดกำลังใจ	to be discouraged	ผมเลี้ยงอีกเลี้ยงใจละอู้จะไดเป็นคนกะ บ่ฟัง

เล็ยงอยาง	เหลือเกิน	extremely	บงามเล็ยงอยาง สิงตึงเล็ยงอยาง
แล็บ	หยิบเล็ก- หยิบน้อย	to pilfer	ไผแล็บชะตังไป ละอ่อนแล็บเข้าหนมโบกีน
ห			
หึก	หก	s.x	มีคนงานซิบหึกคน
หญื่อ	ประชด	to be sarcastic	เป็นอู้หญื่อผมหมันขนาด ละอ่อนขอบญะหญื่อคนใหญ่
หญ้าม	เคยตัว	to be in the habit of	ตวยใจนักหะหญ้าม เป็นญะหือผมหญ้าม
หน	ทิศ	point of the compass	ไปหนใดเหอ ว่าหะไปหนได้
หนตาง	ถนน, ทาง	street, road	หนตางไปอำเภอแม่จันตีก่อ
หน้อง	น้อง	little used before the first name of a younger person	หน้อง ๆ มาเพ็ก่า หน้องแดงไปตีไหน ผมมีหน้องสาวห้าคน
หน้อย	น้อย, นิดหน้อย	to be little	มีชะตังหน้อยเดียว ข้าเจ้าเอาหน้อยเดียวกะปอ
หม	ชอบพอ	to like very much	หญังมาหมแอ้วแต่ว่า คนเป็นฮักเป็นหมกัน
หมัด	มด	ant	หมัดแดงอยู่บนเก้าปะม่วง
หมัน	1. ขยัน 2. บ่อย	to be diligent often	เป็นหมันญะก่านแต่ ๆ ไปแอ้ว หมัน ก่อ เกยปะกันบปอ หมันเต้าได
หมึง	จุน	a little angry	อู้จ๊ะใดกะบ่ฟัง หมึง ละเด้อ
หมู่เฮา	พวกเรา	we, our group, us, our	หมู่เฮาหะไปดอยเต่าวันตีด คนชอบว่าหมู่เฮาอู้กันตัง
หยะ	จะ	will, shall	หยะไปกินเข้า ตัวหยะมามะได

หยื่อ	เอื้อม	to reach for
หลิวก	ฉลาด	to be intelligent
หลิว	ฟืน	firewood
หลานจาย	หลานชาย	nephew
หลิด	1. ดื้อ	to be stubborn
	2. เคยชิน	to be familiar with
หวาง	1. ระยะเวลา	period
	2. ระหว่าง	between
หอง	ของ	belonging to
หอมเทียม	กระเทียม	garlic
หอมบัว	หัวหอม,	onion
	หอมแดง	
หัน	เห็น	to see
หับ	จับ, ปิด	to close
ห่าง	ร้าง	to be neglected
ห้าว	ใจร้อน	to be impetuous
หิงไฟ	ผิง	to warm at the fire
หีบ	1. หีบ	box
	2. โลง	coffin
	3. ชด	to sip drawing in the breath
หึก	ใหญ่	to be big
หื้อ	ให้	to give

หยื่อตึงก่อ
 หยื่อ บะม่วงแก่นบูนกำเตีอะ
 ลูกไผ่นี่ หลิวกแต่หลิวกว่า
 โปะหลิวกาคับ
 หลานจายเป็นหลิวกเนาะ
 ละอ่อนคนนี่หลิดแก่
 อยู่ ๆ ไปกะหลิดไป
 หว่างนี้บ่ได้ไปไหนมันฮ้อน
 ปูกเก๊าบะนาวไว้หว่างเก๊าบะบ๊าว
 ลดหองไผ
 แพนหองเป็น
 ซื่อหอมเทียมสองบาท
 บินี่ปูก้าหอมบัว
 หันไผญ่างกายไปฟอง
 ผอหันก่อ
 ก่อนไปหับหน้าต่างจิมเด้อ
 ตะก่อนสวนห่างนี้เป็นหองไผ
 คุณบ็อบนี่ห้าวแก่
 ญะก่านบตีห้าว
 หน้าหนาวเป็นชอบนั่งหิงไฟ
 เก็บควใส่หีบ
 เป็นแบ่งหีบชาย
 ใดได้หีบไม้สักกะว่าไม้อะหญัง
 เอาจ้อนมาหีบน้ำแกงนี้
 เล่นผมเป็นหึก
 แจกเล่นตีหึก ๆ หน่อย
 เป็นหื้อดอกไม้ตัว
 เอาจัดหมายไปหื้อเป็นกำ

เหอ	1. เหอ	to be excessively proud	เป็น <u>เหอ</u> ลตใหม่ จาวบ้านกะลั้ง <u>เหอ</u> ถนนใหม่
	2. เอ๋ย	interrogative particle used in the introduction to a riddle	ไปไหนมา <u>เหอ</u> แฟนไผมา <u>เหอ</u> ญะอะหญัง <u>เหอ</u>
เหง้อ	เหม่อ	to be vacant, aimlessly	เดิน <u>เหง้อ</u> เดียวลตกะหะยะจนเน้อ เป็น <u>เหง้อ</u> ผ่อหญังกะบ่ฮู้
เหิด	หัวเราะลั่น	to roar with laughter	เป็น <u>เหิด</u> จันปอคนหันมาผ่อ <u>เหิด</u> ดั่งอายเป็น
เหิบ	ไล่	to chase away	<u>เหิบ</u> ละอ่อนไปไก่ ๆ ไก่หะ <u>เหิบ</u> เน้อ
เหีย	เสี่ย, ซะ	a particle used for emphasizing, away, at all, up.	ไคกินกะกิน <u>เหีย</u>
			ไป <u>เหีย</u> มาบ่ตัน <u>เหีย</u>
แหม	อีก	more	กิน <u>แหม</u> เอา <u>เข้า</u> <u>แหม</u> ก่อ
แหล้ว	แล้ว	already	บ๊ะกัน <u>แหล้ว</u> ละกา ตักลงกัน <u>แหล้ว</u>
			ผสมปูนใส่น้ำนํักไปน้อย <u>แหล้ว</u> ไป บ๊ะก้วยเตดเตี้ยะจนปอ <u>แหล้ว</u>
ใหญ่	1. ใหญ่	to be big	กะเป้าแก่น <u>ใหญ่</u> บ้านหลัง <u>ใหญ่</u>
	2. โต, เติบโต	to grow up	ละอ่อน <u>ใหญ่</u> ไวย เก้าไม้ <u>ใหญ่</u> ไวยขนาด
อ			
อ่วง	ห่วง	to be worried	คำละเป็นหญังบ่มาเตือน่า <u>อ่วง</u> เนาะ ป้อแม่เป็น <u>อ่วง</u> ลูก
อ่วย	ฟุ่มเฟือย	to be luxurious	หว่างนี้ใจชะตัง <u>อ่วย</u> บ่ดีโห๊ะ บ่ดีสอนหือละอ่อน <u>อ่วย</u>
ฮอด	ประจบประแจง	to flatter	<u>ฮอด</u> หน้อยเดียวเป็นกะใจอ่อน

เอ	ตะโกน	to shout	อุ๊ตี ๆ บ๊อเออ อะหญังกะเออเออเออเออ
เอ็ก	ตวาด	to yell at	เอ็กใสละอ่อนจันปอสะเบ็งสะเจ็ง
เอ้อะ	เรอ	to belch	กินอิมจันปอเอ้อะ
เอิ้น	ตะโกน	to shout	ไผมาเอิ้นอยู่ฮัน
เอี่ยน	ฝนหยุด	to stop raining	ฝนเอี่ยนละไปเตอะ ถ้าฝนเอี่ยนก่อนก็อัยไป
เอว	เที่ยว	to travel	ไปเอวเจียงใหม่มา
ไอ้หน้อง, ไอ้หน้อย	น้องชาย	title placed before the name of a boy or a man	ไอ้หน้องจ้อว่าจะได ไอ้หน้องอ้วนเป็นลูกไผ

๒

ฮก	รก	to be untidy	บได้เฝียวบ้านหลายวันละฮกขนาด
ฮิด	รด	to water	ฝนตักบ่ถ้าฮิดน้ำพัก
ฮิดน้ำ	รดน้ำ	to pour water on	ไปเอวฮิดน้ำสาวต่ำกาด สงกานกะมีกานฮิดน้ำดำหัว
ฮบ	รบ	to fight	ไทยกะพม่าฮบกัน ปี่น้องกันฮบกันบตี
ฮอง	รอง	to place beneath	เอาจันมาฮองด้วยกำแพเหยีย
ฮอง	ร่อง	furrow	วิดขำฮองได้ก่อ ขุดฮองหื้อน้ำไหล
ฮ้อง	1. ร้อง	to utter characteristic cries	สะดั่งเสียงควายฮ้อง เสียงนกฮ้องม่วนดี
	2. เรียก	to call	ผ่อเลาะไผฮ้อง คุณโรสคับหัวหน้าฮ้อง กะล้งมาฮอดบะเดียนี
ฮอด	ถึง	to arrive	
** syn. แผว, เกิง)			
ฮ้อน	ร้อน	to be hot	วันนี้อากาศฮ้อน
ฮอย	รอย	trace, mark	ตัดกะดาษตวยฮอย ฮอยมือไผ

ตะ	ลาด	to throw	ตะน้ำควางเหี้ย
รัก	รัก	to love	ผม <u>รัก</u> เพื่อนผมขนาด
••			
มัด	รัด	to tie	เอาผ้า <u>มัด</u> แขนไว้
อัน	นั่น	there, over there	อยู่ไหน <u>อัน</u> "ผมอยู่ <u>อัน</u> พอง
รับ	รับ	to receive	"ได้ <u>รับ</u> จิตหมายแพน
รั่ว	รั่ว	to leak	หลังคาบ้าน <u>รั่ว</u> ถง <u>รั่ว</u>
รั้ว, รั้วะ	รั้ว	fence	ซื้อไม้ไผ่มาแบ่ง <u>รั้ว</u> <u>รั้ว</u> ลึฏอันควายมันโต
ฮ้ำ	ปลาร้า	fish preserved with salt	กิน <u>ฮ้ำ</u> ดิบละวังพยาธิ มัก <u>ฮ้ำ</u> ก่อ
ฮาก	อาเจียน	to vomit	กินเหล้าละกะ <u>ฮาก</u>
ฮาง	ราง	trough	ล้าง <u>ฮาง</u> เข้าหมูจิมเต๋อ เอาน้ำใส่ <u>ฮาง</u> ละญิง
ฮ้าง	เลิกร้าง	to divorce	ผัวเมียกันเป็น <u>ฮ้าง</u> กันเมินแล้ว
ฮ้าน	ร้าน	store, shop	ไปซื้อยาที่ <u>ฮ้าน</u> ขายยา
ฮ้าย	1. ขน 2. ร้าย	to be naughty to be bad	ละอ่อนบื้อจายตึง <u>ฮ้าย</u> เป็นเป็นคน <u>ฮ้าย</u>
ฮ่าฝน, ฮ่า	ตากฝน	to expose to rain	ญ่าง <u>ฮ่า</u> ฝนมา ฝนไล่ <u>ฮ่า</u>
ฮ่า	รำพันถึง	to talk at length	คู่ <u>ฮ่า</u> อยู่ฮันบ่แล้วลักเต๋อ
ฮ่าฮือฮ่าไฮ	พูดร่ำรำพัน	to talk repeatedly and at length	ก่ายละเนื้อมา <u>ฮ่าฮือฮ่าไฮ</u> อยู่ได้
ฮูดัง, ฮูดัง	จมูก	nose	หมัดเข้า <u>ฮูดัง</u> <u>ฮูดัง</u> คุณใจดิงามขนาด
•			
ฮู้	รู้, ทราบ	to know	<u>ฮู้</u> กว่าหัวหน้าไปไหน เป็นบ่ <u>ฮู้</u> ว่าตัวมีแพน
•			

รู้สึก	รู้สึกตัว	to be conscious	ตระหนักรู้ไป <u>รู้สึก</u> เลย เป็น <u>รู้สึก</u> ละ
รู้สึก	รู้สึก	to feel	<u>รู้สึก</u> เป็นจะได้อะไร
วาด	วาด	to draw	<u>วาด</u> มาง่าแต่จะ <u>วาด</u> กัน <u>วาด</u> เอาใบออกเหี้ย
รูป	รูป	picture	ใ้ <u>รูป</u> เป็น <u>รูป</u>
เดิน	เดิน	to go around	หะ <u>เดิน</u> ไป <u>เดิน</u> ไป <u>เดิน</u> เป็น <u>เดิน</u> บด <u>เดิน</u>
เหี่ย	เหี่ย, เหี่ยราด	to be scattered all over	ซี <u>เหี่ย</u> เต็ม <u>เหี่ย</u> นาม ใ้ <u>เหี่ย</u> มา <u>เหี่ย</u> ใ้
เรียน	เรียน	to learn, study	<u>เรียน</u> ใ้ <u>เรียน</u> มา <u>เรียน</u> หนังสือ <u>เรียน</u>
เรือน	บ้าน	house	<u>เรือน</u> ไทยใ้ <u>เรือน</u> ตะ <u>เรือน</u> ใ้ <u>เรือน</u>
เรือนเย็น, บ้านศพ	งานศพ	funeral	ใ้ <u>เรือน</u> ไป <u>เรือน</u> ด้วย <u>เรือน</u> <u>เรือน</u> ใ้ <u>เรือน</u>
โอง	โรง	clif. for buildings whose names have "โรง" as their first element	ใ้ <u>โอง</u> ใ้ <u>โอง</u> <u>โอง</u> ใ้ <u>โอง</u>
โองพัก	โรงพัก	police-station	ใ้ <u>โอง</u> ใ้ <u>โอง</u>
โองยา	โรงพยาบาล	hospital	<u>โอง</u> ใ้ <u>โอง</u> ใ้ <u>โอง</u> ใ้ <u>โอง</u>
โองเรียน	โรงเรียน	school	<u>โอง</u> ใ้ <u>โอง</u> ใ้ <u>โอง</u> ใ้ <u>โอง</u>

BEST COPY AVAILABLE